CẨM NANG
PHÒNG CHỐNG
TIN GIẢ, TIN SAI SỰ THẬT TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

BAN BIÊN SOẠN

Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử

Lưu Đình Phúc, Lê Quang Tự Do

Nguyễn Thị Thanh Huyền, Lương Bích Thanh

Hoàng Anh Hà

BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG
CỤC PHÁT THANH, TRUYỀN HÌNH VÀ THÔNG TIN ĐIỆN TỬ

CẨM NANG PHÒNG CHỐNG TIN GIẢ, TIN SAI SỰ THẬT TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

MỤC LỤC

Giới thiệu cẩm nang 9

08 Điều cần nhớ 11

1. Dấu hiệu nhận biết một tin giả 12
2. Cách xác định tin giả 13
3. Làm thế nào để tránh "bẫy tin giả"? 14
4. Phải làm gì nếu lỡ đăng tải, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật? ... 15
5. Cách xử lý khi thấy tin giả 16
6. Hành động có trách nhiệm trên không gian mạng 18
7. Hậu quả của việc cung cấp, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật 21
8. Các mức phạt hành chính/xử lý hình sự 22

Khái niệm tin giả trên không gian mạng 25

1. Thế nào là tin giả 26
2. Tin giả được tạo ra như thế nào? 27
3. Tin giả tác động đến công chúng bằng cách nào? 28
4. Phân loại tin giả 30

Tác động của tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng 34

1. Tác động đến an ninh - kinh tế 35
2. Tác động đến an ninh quốc gia 36

3. Tác động đến niềm tin của người dân với các thông tin trên báo chí chính thống 37

4. Tác động đến sức khỏe cộng đồng 38

Hướng dẫn nhận biết tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng 42

1. Xem xét nguồn tin, kiểm tra tác giả 43

2. Kiểm tra thông tin, hình ảnh minh họa và đường dẫn liên kết 47

3. Kiểm tra thời gian 48

4. Đọc toàn bộ nội dung, tìm những điểm nghi ngờ, mâu thuẫn 48

5. Đối chiếu với thông tin trên báo chí chính thống hoặc tham khảo ý kiến chuyên gia hoặc các cơ quan chức năng 50

Trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân trên không gian mạng ... 53

1. Trách nhiệm của người sử dụng Internet, mạng xã hội 54

2. Trách nhiệm của nhà cung cấp dịch vụ 57

3. Trách nhiệm của người kinh doanh dịch vụ quảng cáo, người phát hành quảng cáo, người quảng cáo 58

Các quy định của pháp luật liên quan đến hành vi đăng tải, lan truyền tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng 62

Quy trình tiếp nhận và xử lý tin giả trên không gian mạng 71

Những câu hỏi thường gặp 75

Phụ lục 1: Các bộ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội 84

I. Bộ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội do Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành 84

II. Quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam do Hội Nhà báo Việt Nam ban hành 87

III. Quy tắc ứng xử của người hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành..... 88

Phụ lục 2: Quy định về tin giả trong tiêu chuẩn cộng đồng trên một số mạng xã hội xuyên biên giới 90

I. Facebook..... 90

II. YouTube 92

III. TikTok 93

Tài liệu tham khảo 96

Giới thiệu
Cẩm nang

Mục đích của Cẩm nang

Việt Nam là một trong những quốc gia có dân số sử dụng Internet tích cực nhất trên thế giới với khoảng 72,1 triệu người (số liệu năm 2022 của We are Social)[1]. Xu hướng người dân đọc tin tức qua mạng, sử dụng mạng xã hội để chia sẻ thông tin ngày càng tăng cao. Tuy nhiên, không gian mạng với đặc tính dễ ẩn danh, lan truyền nhanh đã trở thành môi trường thuận lợi cho hoạt động phát tán tin giả, tin sai sự thật. Tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng có nội dung liên quan đến nhiều lĩnh vực, từ chính trị, kinh tế đến văn hóa, xã hội..., gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến uy tín, danh dự của các tổ chức, cá nhân; ảnh hưởng đến an ninh, trật tự, gây thiệt hại về kinh tế... Nhiều thông tin thiếu kiểm chứng, bịa đặt, phản cảm được người dùng mạng xã hội chia sẻ rộng rãi gây bức xúc trong dư luận xã hội.

Trong bối cảnh đó, Bộ Thông tin và Truyền thông thực hiện cuốn "*Cẩm nang phòng chống tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng*" với mục tiêu:

---

[1] Thảo Nguyên (Brands Vietnam), (2022), *Data Station #25 - Digital 2022: Số người dùng Việt quan ngại về an toàn dữ liệu giảm gần 1 nửa so với năm 2020*.

Truy cập tại: https://www.brandsvietnam.com/congdong/topic/323902-Data-Station-25-Digital-2022-So-nguoi-dung-Viet-quan-ngai-ve-an-toan-du-lieu-giam-gan-1-nua-so-voi-nam-2020

- Nâng cao nhận thức về trách nhiệm trên không gian mạng cho người dùng Internet ở Việt Nam.

- Cung cấp các thông tin, kỹ năng cơ bản để các cơ quan, tổ chức, cá nhân tham gia không gian mạng có kiến thức tổng quan, cần thiết để nhận biết, ứng phó và xử lý có hiệu quả với tình trạng tin giả, tin sai sự thật có xu hướng tăng trên không gian mạng hiện nay.

Nguyên tắc xây dựng Cẩm nang

- Căn cứ các quy định của pháp luật, Bộ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội của Bộ Thông tin và Truyền thông, quy tắc ứng xử của một số Bộ, ngành, tổ chức Hội, đoàn thể, các quy trình xử lý thông tin của Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC).

- Dựa trên các vấn đề thực tế mà người sử dụng thường gặp khi tương tác trên môi trường mạng.

- Tham khảo các tài liệu nghiên cứu, kinh nghiệm thực tế của một số nước và các nguyên tắc cộng đồng của các nền tảng xuyên biên giới lớn.

Nội dung Cẩm nang

Nội dung của Cẩm nang bao gồm một phần tóm tắt ngắn gọn, dễ hiểu, dễ sử dụng, là những kỹ năng cơ bản để người sử dụng có thể nhận biết, ứng phó và xử lý có hiệu quả khi gặp một tin giả, tin sai sự thật.

Nội dung chính tập trung trình bày những kiến thức cụ thể: Khái niệm tin giả trên không gian mạng; Hướng dẫn nhận biết tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng; Tác động của tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng; Trách nhiệm của người dùng và nhà cung cấp dịch vụ khi hoạt động trên không gian mạng; Quy trình rà quét, phát hiện và xử lý tin giả trên không gian mạng; Các quy định xử phạt; Những câu hỏi thường gặp.

08
Điều cần nhớ

1. Dấu hiệu nhận biết một tin giả

Khi đọc thông tin trên mạng, nếu thấy có những dấu hiệu sau thì rất có thể bạn đang đọc một tin giả:

- Tiêu đề giật gân, thu hút, nội dung thông tin mới lạ, thường đề cập đến một vấn đề nóng đang được nhiều người quan tâm.
- Thông tin không ghi nguồn hoặc nguồn không rõ ràng.
- Thông tin xuất phát từ những trang web, tài khoản, kênh nội dung trên mạng xã hội thường xuyên tung tin giả, hoặc từ những trang, tài khoản, kênh không thuộc cơ quan báo chí chính thống hoặc cơ quan nhà nước.

2. Cách xác định tin giả

Khi nghi ngờ một tin giả, bạn cần thực hiện những bước sau để kiểm tra, xác minh:

- Xem xét nguồn tin, kiểm tra tác giả.
- Kiểm tra thông tin, hình ảnh minh họa và đường dẫn liên kết.
- Kiểm tra thời gian.
- Đọc toàn bộ nội dung, tìm những điểm nghi ngờ, mâu thuẫn.
- Đối chiếu với thông tin trên báo chí chính thống hoặc tham khảo ý kiến chuyên gia hoặc các cơ quan chức năng.

3. Làm thế nào để tránh bẫy "tin giả"?

Ngày nay, tin giả có thể được tạo ra bằng nhiều phương thức tinh vi khiến cho ngay cả khi bạn là một công dân có trách nhiệm thì vẫn có thể vô tình sập "bẫy tin giả". Vì vậy, bạn cần tự trang bị một số kiến thức cần thiết để bảo vệ chính mình khỏi những nguy cơ từ trên mạng.

- Không tin ngay vào tất cả mọi thứ bạn thấy trên mạng.
- Suy nghĩ hai lần trước khi chia sẻ, đăng tải hoặc bình luận video, hình ảnh, tin tức trên mạng.
- Hỏi thăm, tham khảo ý kiến của bạn bè, người thân khi bạn cảm thấy chưa chắc chắn hoặc chờ sự xác nhận thông tin từ cơ quan báo chí chính thống hoặc cơ quan có thẩm quyền.

4. Phải làm gì nếu lỡ đăng tải, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật?

- Gỡ bỏ thông tin sai sự thật.
- Đưa ra lời đính chính, xin lỗi.
- Hợp tác với cơ quan chức năng nếu có yêu cầu.

5. Cách xử lý khi thấy tin giả

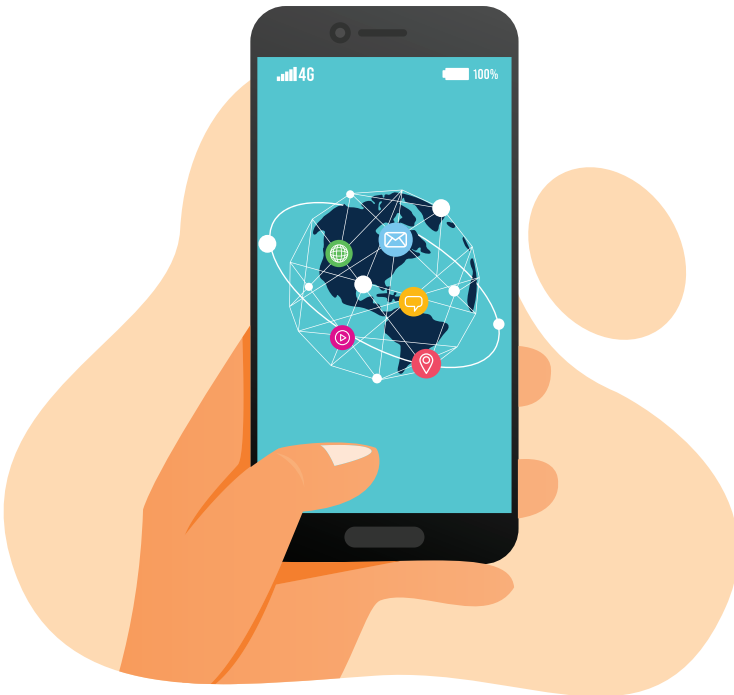

Khi phát hiện một tin giả, các cơ quan, tổ chức, cá nhân có thể thông báo đến Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) thuộc Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (Bộ Thông tin và Truyền thông) hoặc cơ quan chức năng có thẩm quyền tại địa phương.

Các bước cần làm khi thấy tin giả:

☞ Lưu lại bằng chứng (lưu lại đường link, chụp ảnh màn hình tin, bài viết nghi là giả, tải video nghi là giả về máy tính, điện thoại của mình…).

☞ Không chia sẻ và cảnh báo cho người thân, bạn bè không chia sẻ những thông tin nghi ngờ là giả này.

☞ Cảnh báo cho người đang đăng tải, chia sẻ những thông tin này về khả năng họ đang lan truyền tin giả và hậu quả của việc này.

☞ Thông báo tin giả (kèm theo thông tin, bằng chứng) đến cơ quan chức năng có thẩm quyền theo các cách sau:

- Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) thuộc Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (Bộ Thông tin và Truyền thông) thông qua các phương thức sau:

Website: https://tingia.gov.vn;

Email: online.abei@mic.gov.vn;

Hotline: 18008108.

- Đến cơ quan chức năng có thẩm quyền tại địa phương (Sở Thông tin và Truyền thông hoặc Văn phòng UBND các tỉnh, thành phố (có thể lấy thông tin liên hệ qua website của các cơ quan này).

6. Hành động có trách nhiệm trên không gian mạng

Không gian mạng là phương tiện tuyệt vời để kết nối mọi người nhưng cũng ẩn chứa những rủi ro, cạm bẫy. Không phải mọi thứ trên mạng Internet đều an toàn và đáng tin cậy, vì vậy, hành động có trách nhiệm trên không gian mạng là cách duy nhất mà mỗi cá nhân, tổ chức có thể bảo vệ mình, bảo vệ những người xung quanh và góp phần xây dựng một xã hội văn minh, tuân thủ luật pháp.

☞ Đối với người dùng

4 nguyên tắc để hành động có trách nhiệm trên không gian mạng

- Suy nghĩ hai lần trước khi chia sẻ, tải (hoặc đăng), hoặc bình luận video, hình ảnh, tin tức trên mạng, không thực hiện các thao tác trên nếu không chắc chắn về thông tin.

- Kiểm tra, xem xét nguồn tin, tác giả, độ tin cậy của thông tin.

- Tôn trọng suy nghĩ và quyền riêng tư của bản thân và của người khác.

- Thông báo cho cơ quan có thẩm quyền nếu phát hiện tin giả, sai sự thật.

☞ Đối với các tổ chức, cơ quan nhà nước:

- Chủ động cung cấp thông tin chính xác cho người dân thông qua nhiều phương thức khác nhau.

- Xác thực, minh bạch thông tin, tạo niềm tin cho người dân.

☞ Đối với cơ quan báo chí:

- Giữ vững các giá trị cốt lõi, không chạy theo nhu cầu giật tít, câu view để đưa những thông tin không chính xác, không để thông tin trên mạng xã hội dẫn dắt.

- Có trách nhiệm kiểm chứng thông tin, phản bác tin giả, tin sai sự thật.

☞ Đối với nhà cung cấp dịch vụ trong và ngoài nước[1]

- Cảnh báo cho người dùng về rủi ro, mối nguy hiểm khi hoạt động trên không gian mạng.

- Đảm bảo đầy đủ điều kiện về kỹ thuật, công nghệ để chủ động loại bỏ, ngăn chặn thông tin có nội dung vi phạm (tin giả, sai sự thật).

- Phối hợp với cơ quan chức năng để xử lý, ngăn chặn thông tin vi phạm.

☞ Đối với người quảng cáo, người phát hành quảng cáo, người kinh doanh dịch vụ quảng cáo[2]

- Không quảng cáo sai sự thật.

- Có trách nhiệm kiểm soát để không đặt sản phẩm quảng cáo vào nội dung vi phạm pháp luật (tin giả, tin sai sự thật); không hợp tác đặt quảng cáo với các trang thông tin điện tử/tài khoản/kênh nội dung/trang cộng đồng (fanpage) vi phạm pháp luật.

---

[1] *Khoản 6, khoản 8 Điều 16 Luật An ninh mạng; khoản 4 Điều 24, khoản 2, khoản 3, khoản 5, khoản 6 Điều 25 Nghị định số 72/2013/NĐ-CP ngày 15/07/2013 của Chính phủ về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng.*

[2] *Điều 12, Điều 13, Điều 14 chương II Luật Quảng cáo năm 2012 và khoản 1 Điều 1 Nghị định số 70/2021/NĐ-CP ngày 20/07/2021 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung Nghị định số 181/2013/NĐ-CP của Chính phủ hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Quảng cáo.*

7. Hậu quả của việc cung cấp, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật[1]

- Rạn nứt các mối quan hệ.
- Gây ra những phiền toái, phân biệt đối xử, cô lập, xa lánh... cho những người liên quan.
- Ảnh hưởng đến uy tín, danh dự của bản thân và người khác.
- Tổn thương đến sức khỏe cả về thể chất và tinh thần.
- Bị phạt tiền hoặc khởi tố hình sự tùy theo mức độ nghiêm trọng của sự việc theo quy định pháp luật.

[1] CFC Việt Nam (Nhà xuất bản Thanh niên), (2022), *Cẩm nang Công dân số văn minh.*

8. Các mức phạt hành chính xử lý hình sự

Đối với cá nhân, tổ chức:

- Tung tin giả, sai sự thật;

- Xúc phạm danh dự nhân phẩm tổ chức, cá nhân khác;

- Cung cấp, chia sẻ thông tin bịa đặt, gây hoang mang trong Nhân dân.

=> Cá nhân: Phạt tiền từ 5 - 10 triệu đồng; tổ chức, doanh nghiệp: Phạt tiền từ 10 - 20 triệu đồng; buộc gỡ bỏ thông tin.[1]

- Quảng cáo sai sự thật, quảng cáo hàng giả:

=> Cá nhân: Phạt tiền từ 5 - 10 triệu đồng; tổ chức, doanh nghiệp: Phạt tiền từ 10 - 20 triệu đồng; buộc gỡ bỏ thông tin.[2]

- Đặt sản phẩm quảng cáo vào nội dung vi phạm pháp luật (thông tin xuyên tạc, tin giả, tin sai sự thật):

=> Cá nhân: Phạt tiền từ 7,5 - 10 triệu đồng; tổ chức, doanh nghiệp: Phạt tiền từ 15 - 20 triệu đồng; buộc gỡ bỏ quảng cáo vi phạm.[3]

☞ Đối với nhà cung cấp dịch vụ:

- Chủ động cung cấp đường dẫn đến trang thông tin điện tử hoặc ứng dụng có nội dung vi phạm pháp luật (thông tin xuyên tạc, tin giả, tin sai sự thật):

=> Phạt tiền từ 30 - 50 triệu đồng.[4]

- Chủ động lưu trữ, truyền đưa thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, vu khống, xuyên tạc, thông tin bịa đặt, gây hoang mang:

=> Phạt tiền từ 50 - 70 triệu đồng; tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm; tước quyền sử dụng Giấy phép từ 03 - 06 tháng.[5]

---

[1] *Điểm a, d khoản 1 Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin và giao dịch điện tử.*

[2] *Điểm e khoản 1 Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin và giao dịch điện tử.*

[3] *Điểm b khoản 13 Điều 4 Nghị định số 129/2021/NĐ-CP ngày 30/12/2021 của Chính phủ bổ sung khoản 2a vào khoản 2 Điều 38 Mục 2 Nghị định số 38/2021/NĐ-CP ngày 29/3/2021 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo.*

[4] *Điểm c khoản 36 Điều 1 Nghị định số 14/2022/NĐ-CP ngày 27/01/2022 của Chính phủ bổ sung điểm i vào khoản 2 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.*

[5] *Điểm a, d, e, i khoản 3 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ ngày 03/02/2020 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin và giao dịch điện tử.*

Nếu vi phạm nghiêm trọng có thể bị xử lý hình sự:

- Tội làm nhục người khác (Điều 155 Bộ luật Hình sự năm 2015):

Phạt tù từ 03 tháng - 02 năm.

Hình thức xử phạt bổ sung: 10 - 30 triệu đồng; cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề 01 - 05 năm.

- Tội vu khống (Điều 156 Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017):

Phạt tù: 01 - 03 năm.

Hình thức xử phạt bổ sung: 10 - 50 triệu đồng; cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề 01 - 05 năm.

- Tội lợi dụng các quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân (Điều 331 Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017): Phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 06 tháng - 03 năm.

- Phạm tội gây ảnh hưởng xấu đến an ninh, trật tự, an toàn xã hội (Điều 331 Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017): Phạt tù từ 02 - 07 năm.

- Tội làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm nhằm chống Nhà nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (Điều 117, Bộ luật Hình sự năm 2015): Phạt tù: 05 - 12 năm.

Khái niệm

Tin giả trên không gian mạng

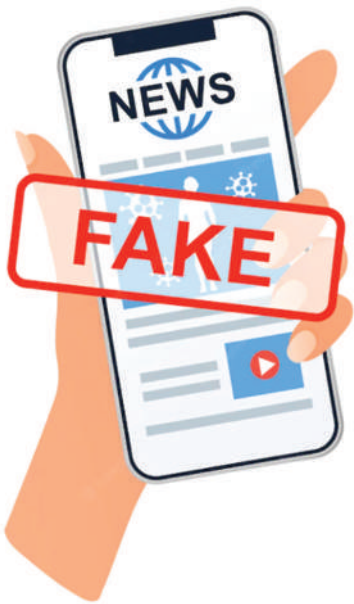

1. Thế nào là tin giả

Một số định nghĩa "tin giả" phổ biến:

- Theo từ điển Cambridge: "Tin giả là những câu chuyện không có thật được lan truyền dưới dạng tin tức trên Internet hoặc các phương tiện truyền thông khác, thường được tạo ra để tác động đến quan điểm chính trị hoặc tạo ra như một trò đùa".

- Theo ấn phẩm báo chí của UNESCO: Tin giả ngày nay không chỉ là cái mác gắn cho thông tin sai sự thật và gây nhầm lẫn, được ngụy trang và phát tán như tin tức. Tin giả hay tin xuyên tạc là một lời nói dối cố ý, có chủ đích, nhằm vào những người bị những kẻ ác ý chủ động lừa dối.

- Theo Liên minh châu Âu (EU): Tin giả được hiểu là thông tin sai lệch hoặc thông tin cố ý gây hiểu lầm có thể kiểm chứng được tạo ra, trình bày và phát tán vì lợi ích kinh tế hoặc cố ý lừa dối công khai và có thể gây tổn hại cho cộng đồng (Báo cáo về tin xuyên tạc và tin giả năm 2019 - Disinformation and Fake news final report).

- Theo Luật phòng, chống tin giả (Anti-Fake News Act) của Malaysia có hiệu lực từ năm 2018: Tin giả bao gồm tin tức, thông tin, dữ liệu và báo cáo hoàn toàn sai sự thật hoặc sai một phần dưới mọi dạng thức thông tin hình ảnh, âm thanh hoặc dưới bất kỳ hình thức nào khác có khả năng gợi ý từ/hoặc ý tưởng.

- Định nghĩa theo "Tiêu chuẩn cộng đồng" của Facebook:

+ Thông tin sai lệch là nội dung chứa tuyên bố mà bên thứ ba đáng tin cậy xác định là sai sự thật.

+ Tin đồn không thể xác minh là tuyên bố mà đối tác chuyên môn tại nguồn xác nhận là rất khó hoặc không thể truy vết, trong

trường hợp không có nguồn đáng tin cậy, nội dung tuyên bố không đủ cụ thể để vạch trần hoặc tuyên bố đó đáng ngờ/phi lý đến mức khó tin.

Trên cơ sở tham khảo các định nghĩa nêu trên và xuất phát từ thực tiễn công tác quản lý nhà nước, Bộ Thông tin và Truyền thông đưa ra định nghĩa về tin giả trên không gian mạng như sau: *Tin giả trên không gian mạng là những thông tin sai sự thật được cố ý đăng tải, lan truyền nhằm mục đích không chính đáng, gây hiểu lầm cho người đọc, người xem hoặc những thông tin có một phần sự thật nhưng không hoàn toàn chính xác do không được kiểm chứng, xác minh hoặc bị phóng đại, suy diễn, làm thay đổi bản chất của sự việc, thường xuất hiện dưới dạng tin tức và được lan truyền chủ yếu trên mạng xã hội.*

2. Tin giả được tạo ra như thế nào?

Tin giả có thể được tạo ra bằng nhiều phương thức tinh vi như làm giả tiếng, giả hình, giả video và xuất hiện dưới dạng video, clip

ngắn trên YouTube, TikTok hoặc bài viết trên Facebook được trình bày giống như một tin báo chí,...

Giả hình là sử dụng công nghệ cắt ghép tạo hình ảnh người giả y như thật để tạo ra tin tức giả.

Giả tiếng là sử dụng công nghệ TTP (công cụ chuyển văn bản thành tiếng nói - text to speech) để tạo ra các cuộc gọi tự động với giọng robot thu sẵn. Từ nhiều năm trước đã có những người sử dụng công nghệ này để thay họ đọc thông tin, tin tức do họ "xào nấu" ra. Hiện nhiều người đang dùng công nghệ này cho các chương trình trên YouTube.

Giả video được thực hiện bằng cách cắt ghép hình ảnh người dẫn chương trình lồng vào dẫn bản tin giả. Clip giả nhưng có người dẫn chương trình sống động như thật. Loại hình ảnh giả này "buộc" người xem nghĩ đó là những thông tin thật vì có hình ảnh quen mặt của người dẫn chương trình truyền hình.

3. Tin giả tác động đến công chúng bằng cách nào?

(1) Tác động đến tâm lý người tiếp cận:

Việc tạo cảm xúc khác thường cho công chúng là tác động tâm lý đầu tiên của người dùng khi tiếp cận với tin giả. Công chúng

thường có thói quen lướt qua và xem nhanh những tin tức được bạn bè và các fangage đăng tải trên mạng xã hội. Người dùng sẽ dừng lại ở những tin gây sự chú ý đặc biệt đối với họ. Đọc, bỏ qua, hoặc thích, chia sẻ, rồi tiếp tục đọc những tin tức khác mà "quên" phân tích nội dung hay kiểm chứng thông tin. Đó là thói quen của đại bộ phận người dùng mạng xã hội. Người dùng sẽ dễ bị "dụ dỗ" đọc những tin tức tạo cho họ cảm xúc mạnh và dễ tin vào nó.[1] Công chúng khi tiếp xúc với tin giả có chủ đề mà họ quan tâm, họ sẽ trải qua nhiều cung bậc cảm xúc khác nhau nhưng chủ yếu sẽ dẫn đến những cảm xúc tiêu cực như: ngạc nhiên, buồn phiền, tức giận, phẫn nộ...

(2) Tác động đến hành động người tiếp cận:

Với Internet và mạng xã hội, người dùng có thể dễ dàng tiếp cận và chia sẻ tin tức bằng việc bày tỏ cảm xúc (nhấn nút thích, thả tim,...) hoặc bình luận, gắn tên (tag) bạn bè, chia sẻ (share) thông tin. Đối tượng lan truyền tin giả (có chủ đích) hiểu công chúng thường

[1] Nguyễn Vinh (ST), (2020), *Tin giả và tác động của nó đến người dùng mạng xã hội ở Việt Nam*. Truy cập tại: http://hoinhabaoyenbai.org.vn/Ban-doc-quan-tam/TIN-GIA-VA-TAC-DONG-CUA-NO-DEN-NGUOI-DUNG-MANG-XA-HOI-O-VIET-NAM

tin và chia sẻ những thông tin đến từ bạn bè họ quen biết hoặc nguồn tin nhận được nhiều lượt tương tác.

Trên cơ sở những tác động tâm lý ban đầu khi tiếp xúc với tin giả, công chúng bị thôi thúc thể hiện quan điểm cá nhân với tin tức đó bằng việc tương tác (thích, bình luận, chia sẻ…) mà bỏ qua việc xác định nguồn tin. Điều này góp phần tạo điều kiện thuận lợi, cơ hội cho tin giả được lan truyền rộng rãi.

4. Phân loại tin giả

(1) Tin giả về thương mại:

- Những câu chuyện, tin tức nhằm mục đích kinh tế. Chủ yếu là để tăng lưu lượng tiếp cận cho website, tài khoản từ đó gia tăng doanh thu đến từ việc kinh doanh, quảng cáo, lợi dụng sự nhẹ dạ, cả tin của người dân để lừa đảo, tạo ra những cơn sốt ảo như sốt đất, sốt vàng, sốt ngoại tệ,...

- Các cách thức phát tán tin giả với doanh nghiệp phổ biến như: Sử dụng tin giả để tấn công đối thủ, dùng những cách thức để bôi xấu

về những sự cố đã từng xảy ra trong quá khứ và khi một sự cố vừa xảy ra thì họ sẽ tìm mọi cách để nhân rộng sự cố đó lên.[1]

(2) Tin giả về chính trị:

- Nhằm mục đích gây rối loạn xã hội, thông tin xuyên tạc, bôi nhọ, hạ bệ uy tín các lãnh đạo Đảng, Nhà nước nhằm chống phá chế độ. Tin giả thuộc nhóm này thường gia tăng mạnh vào thời điểm diễn ra các sự kiện quan trọng của đất nước như Đại hội Đảng, Hội nghị Trung ương, họp Quốc hội,...

- Các đối tượng xấu thường tạo dựng tin giả từ một phần tin tức báo chí chính thống để tăng mức độ tin cậy và cắt ghép, pha trộn với những thông tin chưa kiểm chứng, đặc biệt là với những vấn đề "nhạy cảm", được dư luận quan tâm để thổi phồng những yếu kém, hạn chế, khuyết điểm trong công tác chỉ đạo, điều hành của chính quyền.

---

[1] Hoàng Lê Khánh Linh (2021), *Khái niệm tin giả? Hành vi tung tin giả sẽ bị xử phạt như thế nào?* Truy cập tại: https://luatminhkhue.vn/khai-niem-tin-gia-hanh-vi-tung-tin-gia-se-bi-xu-phat-nhu-the-nao.aspx

(3) Tin giả về đời sống xã hội:

Những nội dung do người dùng mạng xã hội đăng tải để thể hiện quan điểm, góc nhìn cá nhân về vấn đề hay một đối tượng nhất định, chủ yếu là về những vấn đề "nóng" trong xã hội, được dư luận quan tâm, thường chỉ nhằm mục đích như sống ảo, câu like, câu view, kiếm lượng người theo dõi/đăng ký (subscribe) vì muốn được nổi tiếng hoặc để phục vụ việc kinh doanh online. Những bài viết này có thể kèm theo hình ảnh, video, trích dẫn bị cắt ghép hoặc liên kết sai (chú thích không liên quan đến nội dung bài viết) nhằm khiến người đọc, người xem hiểu sai bản chất sự việc.

(4) Tin châm biếm, hài hước:

Mục đích chỉ để giải trí, nhưng vì tính chất không rõ ràng nên dễ bị lợi dụng, gây hậu quả.

Đặc điểm chung của tin giả là mang tính chất giật gân, với chủ đề và hình ảnh gợi tính đau xót, hoặc gây kích động. Cảm xúc bốc đồng từ người đọc bị lợi dụng, là nguồn cơn cho những cú click chia sẻ thiếu trách nhiệm, khiến sự lan tỏa của tin giả ngày càng mạnh hơn.[1]

[1] Trang thông tin điện tử Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử, (2018), *Ảnh hưởng của tin giả lớn thế nào?* Truy cập tại: https://abei.gov.vn/vn/anh-huong-cua-tin-gia-lon-the-nao-/106984

Tác động
của tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng

Sự phát triển nhanh chóng của mạng xã hội, đặc biệt là các nền tảng mạng xã hội xuyên biên giới kéo theo việc tăng nguy cơ thường xuyên phải tiếp xúc với tin giả của người sử dụng. Việc tiếp cận với tin giả có tác động tới công chúng trên nhiều mặt khác nhau và có thể dẫn tới hậu quả rất nghiêm trọng.

1. Tác động đến an ninh - kinh tế

Tin giả, tin đồn thất thiệt có thể gây thiệt hại về mặt kinh tế rất lớn, làm mất niềm tin vào các định chế lớn, làm tổn hại uy tín, mất hình ảnh thương hiệu của doanh nghiệp, thậm chí ảnh hưởng đến sự ổn định của nền kinh tế trong những giai đoạn nhạy cảm...

Ví dụ: Thời điểm cuối tháng 3, đầu tháng 4/2022, loạt tin đồn thất thiệt trên mạng xã hội về việc một số doanh nghiệp ngoài nhà nước là các công ty đại chúng niêm yết trên sàn chứng khoán bị thanh tra chuyên đề hoạt động phát hành trái phiếu và việc thực hiện pháp luật về kế toán, thuế, chứng khoán đã gây hoang mang cho nhà đầu tư, khiến cổ phiếu các doanh nghiệp xuất hiện trong tin đồn bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Một số công ty đã có thông cáo báo chí để đính chính, trấn an các cổ đông, nhà đầu tư về tin đồn này nhưng cổ phiếu của các công ty này vẫn theo đà tiếp tục giảm mạnh.

2. Tác động đến an ninh quốc gia

Tin giả được phát triển trên cơ sở những vấn đề "nóng, nhạy cảm", gây hoang mang, nghi ngờ, mất niềm tin vào cán bộ, hệ thống lãnh đạo các cấp, ví dụ như các vấn đề về công tác nhân sự, tác động đến tâm lý cử tri, gây ảnh hưởng tới kết quả bầu cử, bỏ phiếu tín nhiệm cán bộ cấp cao từ đó ảnh hưởng an ninh quốc gia theo nhiều góc độ khác nhau. Trước mỗi kỳ bỏ phiếu, bầu cử, tin giả xuất hiện dày đặc gây nhiễu loạn thông tin, khiến người dân lần đầu có thể không tin nhưng lần thứ 2, thứ 3 thì cũng phải nghi ngờ.

Công nghệ phát tán, chia sẻ tin giả đan xen trên nền tảng các mạng xã hội nhanh tới mức người ta không còn phân biệt được đâu là tin gốc, đâu là tin dẫn lại. Tin giả gây hiểu nhầm về các vấn đề về sắc tộc, tôn giáo, vùng miền có thể làm gia tăng căng thẳng, thậm chí tạo ra bạo lực, bất ổn an ninh - xã hội.

3. Tác động đến niềm tin của người dân với các thông tin trên báo chí chính thống

Tin giả góp phần làm suy giảm niềm tin vào báo chí truyền thống, gia tăng sự hoài nghi đối với các nền tảng truyền thông xã hội. Những công cụ công nghệ mới với đặc tính của truyền thông xã hội và các nền tảng nhắn tin đã hạn chế các tiêu chuẩn kiểm soát chất lượng với tin tức, khiến cho việc giả mạo và bắt chước các thương hiệu tin tức chính thống trở nên dễ dàng. Đối tượng tung tin giả có thể lan truyền một tin giả dưới dạng bài viết hoặc video clip bằng cách chỉnh sửa, lồng ghép hình ảnh một cá nhân vào bối cảnh có thực (ví dụ sử dụng hình ảnh nhân vật được ghép video có logo của VTV để quảng cáo thực phẩm chức năng không rõ nguồn gốc), biến sản phẩm này thành một tin có vẻ là thực và phát tán chúng trên các nền tảng truyền thông xã hội. Hậu quả của tất cả những điều này là tin

giả, thông tin sai sự thật được thổi bùng bởi kỹ thuật số có nguy cơ làm lu mờ vai trò của báo chí.

Thông tin sai thật, tin giả được "làm giả" một cách tinh vi và lan truyền trên các nền tảng mạng xã hội có thể khiến người dùng bị rối loạn trước quá nhiều luồng thông tin và không biết phải tin vào điều gì.

4. Tác động đến sức khỏe cộng đồng

Tin giả được lan truyền có thể gây hại cho sức khỏe con người, đặc biệt là trong thời gian bùng phát dịch bệnh. Tin giả có thể làm các đợt bùng phát dịch bệnh thêm trầm trọng. Giáo sư Paul Hunter (thuộc Trường Y khoa Norwich của UEA) nêu ra thực trạng đáng lo ngại: *"Mọi người thường chia sẻ lời khuyên sai trên mạng xã hội hơn là chia sẻ lời khuyên từ các nguồn đáng tin cậy như Cơ quan Y tế công cộng Anh hoặc Tổ chức Y tế thế giới*".[1] Công chúng có xu hướng tương tác với các "bong bóng thông tin" trên mạng do đó thông tin được chia sẻ có nhiều khả năng là những thông tin sai lệch hơn là thông tin chính xác.

[1] Tạp chí Tia Sáng (2020), *Dịch bệnh trầm trọng thêm vì tin giả*. Truy cập tại: https://tiasang.com.vn/khoa-hoc-cong-nghe/dich-benh-tram-trong-them-vi-tin-gia-23025/

Theo một nghiên cứu, việc ngăn chặn tin tức giả mạo, thông tin sai lệch và lời khuyên có hại trên mạng xã hội có thể cứu sống nhiều mạng người. Cụ thể, nghiên cứu chỉ ra, nếu giảm 10% tỉ lệ lời khuyên sai trên tổng số lời khuyên đang lưu hành (giả sử số lời khuyên sai trong tổng số các lời khuyên đang lưu hành là 50% sẽ giảm còn 40%) có thể cải thiện tình hình dịch bệnh, làm cho 20% dân số không chia sẻ hoặc tin vào lời khuyên sai cũng có tác động tích cực tương tự.

Ngay sau khi dịch Covid-19 bùng nổ vào tháng 2/2020, tin giả về dịch bệnh Covid-19 tràn ngập trên các nền tảng xã hội như Facebook, YouTube, TikTok… Tổng Giám đốc Tổ chức Y tế thế giới (WHO) - Tedros Adhanom Ghebreyesus gọi đây là "infodemic" (viết tắt của "information pandemic", tức "đại dịch thông tin") và tin giả là "căn bệnh thứ hai" tồn tại cùng Covid-19.

Nói về tác hại của tin giả, hay còn được gọi là "virus số" trong đại dịch Covid-19, ông nhìn nhận: "*Những thông tin giả mạo giữa lúc dịch Covid-19 bùng phát có nguy cơ làm suy yếu cuộc chiến chống dịch bệnh nếu không được kiểm soát, xử lý kịp thời*"[(1)].

Hậu quả của việc cung cấp, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật:[(2)]

(1) Rạn nứt các mối quan hệ.

(2) Gây ra những phiền toái, phân biệt đối xử, cô lập, xa lánh... cho những người liên quan.

(3) Ảnh hưởng đến uy tín, danh dự của bản thân và người khác.

---

(1) Thông tấn xã Việt Nam (2021), *Xử lý nghiêm các đối tượng thông tin giả về dịch Covid-19.* Truy cập tại: https://ncov.vnanet.vn/tin-tuc/xu-ly-nghiem-cac-doi-tuong-thong-tin-gia-ve-dich-covid-19/9aa1a98f-c453-4c3d-bdee-4f080947277e

(2) CFC Việt Nam (Nhà xuất bản Thanh niên), (2022), *Cẩm nang Công dân số văn minh.*

(4) Tổn thương đến sức khỏe cả về thể chất và tinh thần.

(5) Bị phạt tiền hoặc khởi tố hình sự tùy theo mức độ nghiêm trọng của sự việc theo quy định pháp luật.

Một số lưu ý cho người dân trong đợt dịch (nguồn: TTXVN)

8/2021

- Một người tên Trần Khoa, được cho là bác sĩ sản phụ chia sẻ về việc rút ống thở của mẹ nhường cho một sản phụ

Đã có 2 tài khoản Facebook "Nguyễn Đức Hiển" và "Hoàng Nguyên Vũ" đã bị xử phạt vi phạm hành chính về việc chia sẻ, cung cấp thông tin sai sự thật trên mạng xã hội

- Tài khoản Lệ Trần đăng tải trên Facebook thông tin "12h đêm nay, Hà Nội sẽ có chỉ thị mới về việc giãn cách. Người dân sẽ chỉ được ra ngoài 7 ngày/1 lần chứ không được đi chợ cách ngày như bây giờ..."

Sở Thông tin và Truyền thông Hà Nội khẳng định đây là tin giả, sai sự thật, đề nghị người dân cần cẩn trọng

7/2021

- Hình ảnh xác chết do COVID-19 tại TP HCM

Qua xác minh từ cơ quan chức năng TP.HCM, bức ảnh được chụp tại bệnh viện Myawaddy, thị trấn ở đông nam Myanmar

- 1 ca COVID-19 tại huyện Chương Mỹ, Hà Nội khiến 786 người trở thành F1, F2 tại 18 quận, huyện trên địa bàn thành phố

UBND huyện Chương Mỹ khẳng định đây là thông tin suy diễn gây hoang mang dư luận, sai sự thật về tình hình phòng, chống dịch COVID-19 tại địa phương

- 1 người dân tự thiêu để phản đối cách phòng, chống dịch COVID-19

Cơ quan CSĐT Công an quận Bình Thạnh ra quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can, bắt tạm giam 2 tháng đối tượng Phan Vũ Điệp Anh để điều tra theo Điều 331 Bộ luật Hình sự

Từ 3/2020

- Thông tin được cho là phát ngôn của Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam về công tác phòng, chống dịch: "Bắt đầu từ hôm nay, chúng ta sẽ: Xem tất cả bạn bè, người thân, người ta phải tiếp xúc, như là người nhiễm dịch. Có như thế chúng ta mới quyết liệt chống dịch được. Chúng ta đừng sợ mất lòng nhau! ..."

Trung tâm xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) khẳng định nội dung thông tin trên là giả mạo, xuyên tạc phát ngôn của Phó Thủ tướng

Tin giả liên quan đến dịch Covid-19 tràn lan trên mạng xã hội (nguồn: TTXVN)

Hướng dẫn
nhận biết tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng

Hướng dẫn nhận biết tin giả

Với vô số những luồng thông tin được tiếp cận hàng ngày trên không gian mạng, công chúng dễ bị rơi vào tình trạng "rối loạn thông tin", do đó, mỗi người cần tự trang bị cho bản thân khả năng chọn lọc thông tin để xác định đâu là tin xác thực, khách quan cần được tích cực lan truyền; đâu là tin giả, tin sai sự thật cần được đính chính, loại bỏ. Một số dấu hiệu nhận biết tin giả:

1. Xem xét nguồn tin, kiểm tra tác giả

- Nguồn tin: Cần cảnh giác với thông tin đến từ website không rõ nguồn gốc, không xác thực hoặc từ tài khoản/kênh nội dung/nhóm không theo dõi thường xuyên, ít tương tác hoặc ít bạn bè chung.

- Đối chiếu với báo chí chính thống để kiểm chứng tin nguồn: Để nhận được những thông tin chính xác, cần tham khảo thêm tin tức trên truyền hình hoặc từ những trang báo uy tín, có nguồn gốc rõ ràng và có thương hiệu hoặc từ các cổng/trang thông tin điện tử chính thức của cơ quan nhà nước.

Trang web giả mạo Vingroup để quảng cáo game bài

Trang Fanpage giả mạo VTV

Tài khoản Facebook cắt ghép hình ảnh vào phóng sự đi từ thiện của VTV24 để quảng bá tên tuổi

Trang web giả mạo Cổng thông tin điện tử của Bộ Công an để lừa đảo chiếm đoạt tài sản

2. Kiểm tra thông tin, hình ảnh minh họa và đường dẫn liên kết

Tin giả còn có thể xuất hiện dưới dạng hình ảnh hoặc bằng cách gắn đường liên kết sai, không liên quan tới nội dung bài viết. Nhiều đối tượng thường tìm cách lồng ghép, chỉnh sửa cho phù hợp với nội dung bài viết. Do đó, cần kiểm tra xem hình ảnh có tồn tại trên không gian mạng không, đường dẫn liên kết có đúng với nội dung bài viết đăng tải không cũng như đường dẫn liên kết tới trang có nguồn gốc rõ ràng, uy tín hay không.

Tin giả về "bà mẹ ôm con" dưới lớp bùn ở Quảng Trị với hình ảnh cắt ghép từ một trận động đất ở Trung Quốc xảy ra năm 2008 (nguồn: Viettimes.vn)

3. Kiểm tra thời gian

Những bài viết đăng tải tin giả, tin sai sự thật thường được biên soạn và định dạng mốc thời gian không trùng với thực tế, do đó, cần xem kỹ các mốc thời gian, sự kiện có trong nội dung tin và thời gian đăng tải. Người dùng cần cảnh giác với những tin tức cũ, được đăng lại vì chưa chắc nội dung này có liên quan tới sự việc hiện tại.

4. Đọc toàn bộ nội dung, tìm những điểm nghi ngờ, mâu thuẫn

Tin sai sự thật về người dân ở TP. HCM tự thiêu do phẫn uất với cách chống dịch Covid-19 của chính quyền

Tin giả đa phần được xây dựng dựa trên một sự kiện, câu chuyện, tình tiết có thực nhưng được làm giả ở những nội dung mấu chốt và có tiêu đề "giật gân", viết in hoa kèm dấu ký tự mang tính chất khẳng định nhằm hấp dẫn, thu hút sự chú ý của người đọc.

Ngoài ra, cần đọc kỹ nội dung xem thông tin đó là tin tức thật, hay chỉ là câu chuyện phiếm, trò đùa của người đăng. Giới hạn phân định giữa tin giả, thông tin bịa đặt và lời nói đùa, câu chuyện chế hài ước mang tính giải trí là rất mơ hồ, nên cần tìm hiểu, xem xét nguồn tin, kiểm tra tác giả, liệu có phải là tài khoản, trang thường xuyên đăng thông tin chưa kiểm chứng không. Những thông tin trong bài viết có nêu rõ tên nhân vật, địa phương, thời gian cụ thể,… không. Với những tin chung chung, không rõ tên nhân vật, địa danh… cụ thể, người đọc cần thận trọng khi tiếp nhận.

Giới chuyên gia khuyến cáo, người dùng mạng xã hội nên tìm đến những nguồn tin chính thống, đồng thời tự mình kiểm chứng trước khi bấm chia sẻ bất cứ thứ gì trên mạng xã hội, tránh trở thành nạn nhân của bẫy tin giả.

5. Đối chiếu với thông tin trên báo chí chính thống hoặc tham khảo ý kiến chuyên gia hoặc các cơ quan chức năng

Tin giả về siêu bão cấp 17 vào Việt Nam (nguồn: Viettimes.vn)

Hình 1. Clip quảng cáo thực phẩm chức năng, giả mạo phóng sự của Đài truyền hình (nguồn: Kinhtedothi.vn)

Khi nhận thấy nguồn tin không đáng tin cậy, có thể tham khảo các tin, bài có nội dung tương tự trên các trang chính thống, uy tín để đối chiếu. Nếu thông tin khó kiểm chứng, có thể hỏi ý kiến của các chuyên gia liên quan đến lĩnh vực đó hoặc những người có kinh nghiệm trong việc xác thực tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng. Trường hợp phát hiện thông tin có dấu hiệu vi phạm pháp luật cần báo ngay cho các cơ quan chức năng để có biện pháp xử lý.

Đặc biệt, người dùng mạng xã hội cần lưu ý khi lựa chọn thông tin đăng tải. Trước khi tương tác, bình luận, chia sẻ thông tin nào đó, cần cân nhắc xem thông tin đó có hữu ích cho bạn bè, cộng đồng hay không, chỉ nên chia sẻ những thông tin xác thực, chính thống, để bạn bè, người thân được tiếp cận với những thông tin hữu ích, chính xác không nên chia sẻ những thông tin tiêu cực, nhất là thông tin gây hoang mang, bất an, chưa được xác thực khiến cho người đọc bị tác động xấu đến tâm lý, suy nghĩ.

Ngày 01/01/2021, Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) kiểm tra rà soát và phát hiện một số...

Ngày 30/1/2021, Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) rà quét và phát hiện một số tài khoản...

Ngày 29/1/2021, qua rà quét không gian mạng, Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) phát hiện thông...

Tin giả liên quan đến dịch bệnh Covid - 19
được Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam công bố

Trách nhiệm
của các tổ chức, cá nhân trên không gian mạng

1. Trách nhiệm của người sử dụng Internet, mạng xã hội

(1) Tuân thủ các quy định của pháp luật

Theo Luật An ninh mạng năm 2018; Luật Công nghệ thông tin năm 2017; Luật An toàn thông tin mạng năm 2015; các nghị định hướng dẫn thi hành Luật An ninh mạng, Nghị định số 72/2013/NĐ-CP về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng và các quy định khác có liên quan, người sử dụng Internet, mạng xã hội phải:

- Hoàn toàn chịu trách nhiệm về nội dung thông tin do mình lưu trữ, cung cấp, phát tán trên môi trường mạng;

- Không cung cấp, trao đổi, truyền đưa, lưu trữ, sử dụng thông tin xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của tổ chức, danh dự, nhân phẩm, uy tín của công dân;

- Không được phát tán thư rác, phần mềm độc hại, thiết lập hệ thống thông tin giả mạo, lừa đảo;

- Không cung cấp, lưu trữ, phát tán, sử dụng thông tin vi phạm điều cấm Luật An ninh mạng (Điều 8); Nghị định số 72/2013/NĐ-CP (Điều 5);

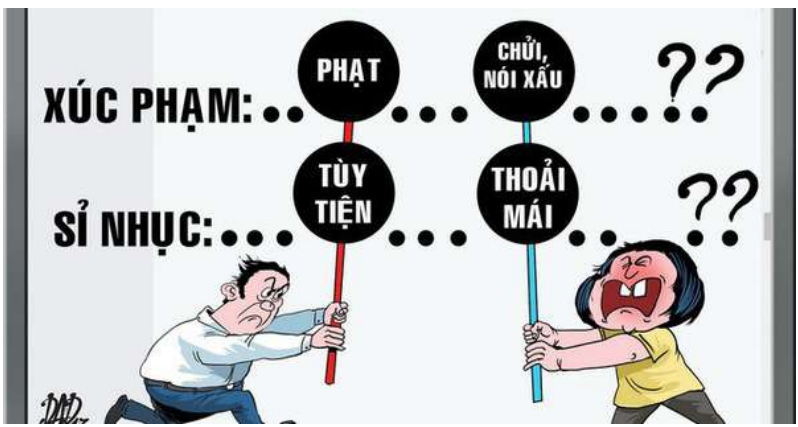

(2) Tôn trọng và thực hiện các quy tắc ứng xử trên không gian mạng do cơ quan có thẩm quyền ban hành với mục đích nhằm xây dựng chuẩn mực đạo đức về hành vi, ứng xử trên mạng xã hội cho người dân khi sử dụng các dịch vụ mạng xã hội, như: Bộ Quy tắc ứng xử trên mạng xã hội do Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành; quy tắc sử dụng Mạng xã hội của người làm báo Việt Nam; quy tắc ứng xử của người hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành, với các tiêu chí cụ thể:

- Tìm hiểu và tuân thủ các điều khoản hướng dẫn sử dụng của nhà cung cấp dịch vụ mạng xã hội trước khi đăng ký, tham gia mạng xã hội.

- Nên sử dụng họ, tên thật của cá nhân, tên hiệu thật của tổ chức, cơ quan và đăng ký với nhà cung cấp dịch vụ để xác thực tên hiệu, địa chỉ trang mạng, đầu mối liên lạc khi tham gia, sử dụng mạng xã hội.

- Chia sẻ những thông tin có nguồn chính thống, đáng tin cậy;

- Có các hành vi, ứng xử phù hợp với những giá trị đạo đức, văn hóa, truyền thống của dân tộc Việt Nam; không sử dụng từ ngữ gây thù hận, kích động bạo lực, phân biệt vùng miền, giới tính, tôn giáo.

- Không đăng tải những nội dung vi phạm pháp luật, các thông tin xúc phạm danh dự, nhân phẩm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của các tổ chức, cá nhân khác; sử dụng ngôn ngữ phản cảm, vi phạm thuần phong mĩ tục; tung tin giả, tin sai sự thật; quảng cáo, kinh doanh dịch vụ trái phép... gây bức xúc trong dư luận xã hội, ảnh hưởng đến trật tự an toàn xã hội.

- Khuyến khích sử dụng mạng xã hội để tuyên truyền, quảng bá về đất nước - con người, văn hóa tốt đẹp của Việt Nam, chia sẻ thông tin tích cực, những tấm gương người tốt, việc tốt;

- Đối với những người làm báo, cần tôn trọng và thực hiện các quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam, đặc biệt là những việc/điều người làm báo cần làm và không được làm;

- Đối với những người hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật, cần tôn trọng và thực hiện các quy tắc do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành.

Ngoài ra, trong trường hợp sử dụng các nền tảng mạng xã hội trong nước hoặc xuyên biên giới, người dùng còn cần tuân theo các tiêu chuẩn cộng đồng riêng của từng mạng xã hội. Ví dụ: Facebook và TikTok quy định người dùng không được phép đăng tải những nội dung được đánh giá là thông tin sai lệch, tin đồn không thể xác minh, làm ảnh hưởng đến tính chân thực của thông tin. Trong khi đó, YouTube cũng quy định người dùng không được phép đăng nội dung bị bóp méo, nội dung sai lệch về nguồn gốc.

2. Trách nhiệm của nhà cung cấp dịch vụ

Theo quy định tại Luật An ninh mạng năm 2018; Luật Công nghệ thông tin năm 2017; Luật An toàn thông tin mạng năm 2015; các nghị định hướng dẫn thi hành Luật An ninh mạng, Nghị định số 72/2013/NĐ-CP về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng và các quy định khác có liên quan, nhà cung cấp dịch vụ có trách nhiệm như sau:

- Không được cung cấp, đăng tải, truyền đưa thông tin có nội dung vi phạm quy định các khoản 1, 2, 3, 4 và 5 Điều 16 Luật An ninh mạng, Điều 5 Nghị định số 72/2013/NĐ-CP; phối hợp với cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền để loại bỏ hoặc ngăn chặn thông tin có nội dung vi phạm khi có yêu cầu;

- Có biện pháp bảo vệ bí mật thông tin riêng, thông tin cá nhân của người sử dụng; thông báo cho người sử dụng về quyền, trách nhiệm và các rủi ro khi lưu trữ, trao đổi và chia sẻ thông tin trên mạng;

- Thực hiện việc đăng ký, lưu trữ và quản lý thông tin cá nhân của người thiết lập trang thông tin điện tử cá nhân và người cung cấp thông tin khác trên mạng xã hội theo quy định của Bộ Thông tin và Truyền thông. Bảo đảm chỉ những người đã cung cấp đầy đủ, chính xác thông tin cá nhân theo quy định mới được thiết lập trang thông tin điện tử cá nhân hoặc cung cấp thông tin trên mạng xã hội;

- Đối với nhà cung cấp dịch vụ xuyên biên giới phải tuân thủ trách nhiệm quy định tại điểm b khoản 2 Điều 26 Luật An ninh mạng quy định về việc bảo đảm an ninh thông tin trên không gian mạng với các trách nhiệm như: (1) Ngăn chặn việc chia sẻ thông tin, xóa bỏ thông tin có nội dung làm nhục, vu khống, thông tin bịa đặt, sai sự thật trong các

lĩnh vực (quy định tại các khoản 1, 2, 3, 4 và 5 Điều 16 Luật An ninh mạng) trên dịch vụ hoặc hệ thống thông tin do tổ chức đó quản lý, theo yêu cầu của Bộ Công an hoặc cơ quan có thẩm quyền của Bộ Thông tin và Truyền thông trong thời gian chậm nhất 24 giờ;

- Tôn trọng và thực hiện các quy tắc ứng xử trên không gian mạng do cơ quan có thẩm quyền ban hành, cụ thể: Công bố rõ ràng các điều khoản sử dụng dịch vụ, bao gồm tất cả các quyền và nghĩa vụ của nhà cung cấp dịch vụ và người sử dụng; Ban hành và công khai các biện pháp phát hiện, thông báo và phối hợp với các cơ quan chức năng để xử lý, ngăn chặn và loại bỏ các nội dung thông tin vi phạm bản quyền, vi phạm pháp luật.

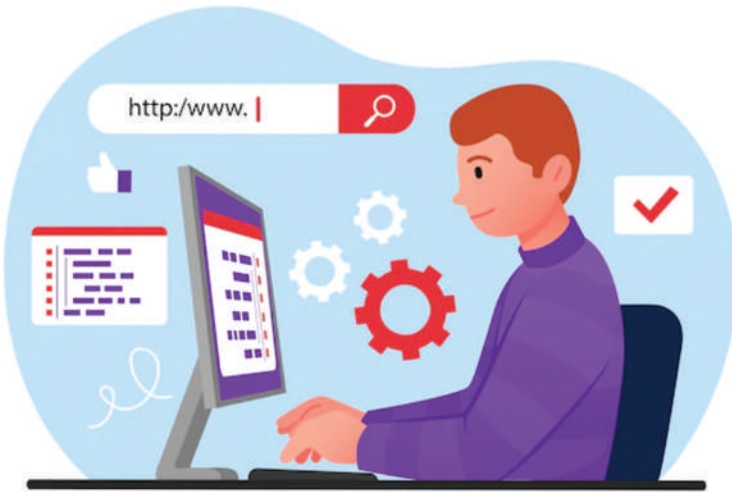

3. Trách nhiệm của người kinh doanh dịch vụ quảng cáo, người phát hành quảng cáo, người quảng cáo

Theo khoản 5, khoản 6 Điều 13 Nghị định số 70/2021/NĐ-CP ngày 20/7/2021 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 181/2013/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều

của Luật Quảng cáo, người phát hành quảng cáo, người quảng cáo khi tham gia giao kết hợp đồng với người kinh doanh dịch vụ quảng cáo (bao gồm tổ chức, cá nhân trong nước và ngoài nước cung cấp dịch vụ quảng cáo xuyên biên giới) có quyền và nghĩa vụ như sau:

(1) Yêu cầu người kinh doanh dịch vụ quảng cáo không đặt sản phẩm quảng cáo vào nội dung vi phạm pháp luật được quy định tại khoản 1 Điều 8 Luật An ninh mạng, Điều 28 Luật Sở hữu trí tuệ;

(2) Yêu cầu người kinh doanh dịch vụ quảng cáo có giải pháp kỹ thuật để người phát hành quảng cáo, người quảng cáo tại Việt Nam có thể kiểm soát và loại bỏ các sản phẩm quảng cáo vi phạm pháp luật Việt Nam trên hệ thống cung cấp dịch vụ.

(3) Người kinh doanh dịch vụ quảng cáo, người phát hành quảng cáo, người quảng cáo không hợp tác phát hành sản phẩm quảng cáo với trang thông tin điện tử đã được cơ quan chức năng có thẩm quyền thông báo vi phạm pháp luật công khai trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Thông tin và Truyền thông.

YouTube VN
Tìm kiếm
Lazada
LƯƠNG VỀ
SALE KỊCH SÀN
27.9 - 1.10
Lazada Sale 50%
www.lazada.vn
Mua Ngay
Quảng cáo sẽ kết thúc sau 4
0:02 / 0:06
QUẬN 1
bị Đại biểu Quốc Hội chỉ mặt 'vạch' nhiều yếu kém trong việc chống dịch ở SG.
4.136 lượt xem • 24 thg 9, 2021
55
2
CHIA SẺ
LƯU
Việt Nam TV
ĐĂNG KÝ

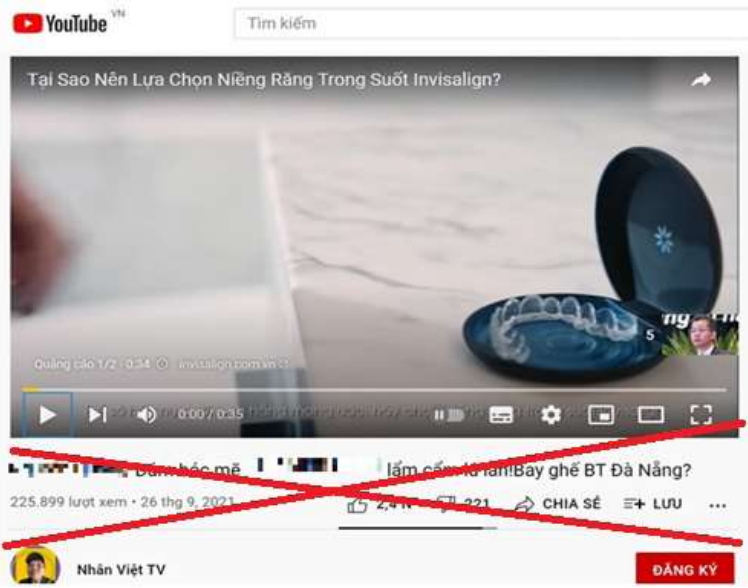
YouTube VN
Tìm kiếm
Tại Sao Nên Lựa Chọn Niềng Răng Trong Suốt Invisalign?
Quảng cáo 1/2 · 0:34
invisalign.com.vn
0:09 / 0:35
lắm cấm kỵ lần!Bay ghế BT Đà Nẵng?
225.899 lượt xem • 26 thg 9, 2021
CHIA SẺ
LƯU
Nhân Việt TV
ĐĂNG KÝ

Quảng cáo gắn vào nội dung vi phạm trên YouTube

Các quy định
của pháp luật liên quan đến hành vi đăng tải, lan truyền tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng

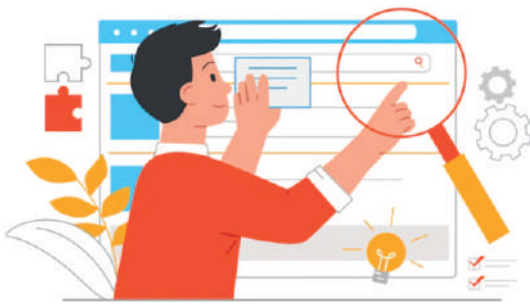

TT	HÀNH VI	MỨC XỬ PHẠT	BIỆN PHÁP KHẮC PHỤC	QUY ĐỊNH	CHẾ TÀI HÌNH SỰ/ HÌNH THỨC XỬ PHẠT BỔ SUNG
A	**ĐỐI VỚI NGƯỜI SỬ DỤNG DỊCH VỤ INTERNET, MẠNG XÃ HỘI (6 hành vi)[1]**				
1.	Cung cấp, chia sẻ **thông tin giả mạo, sai sự thật, xuyên tạc, vu khống**, xúc phạm uy tín của cơ quan, tổ chức, danh dự, nhân phẩm của cá nhân.	**10 - 20 triệu đồng**		Điểm a khoản 1 Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP của Chính phủ.	Nếu gây thiệt hại nghiêm trọng có thể bị truy cứu: *(1) Tội làm nhục người khác (Điều 155 Bộ luật Hình sự):* - Phạt tù: 03 tháng - 02 năm. - Hình thức xử phạt bổ sung: 10 - 30 triệu đồng; cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề 01 - 05 năm. *(2) Tội vu khống (Điều 156 Bộ luật Hình sự):* - Phạt tù: 01 - 03 năm. - Hình thức xử phạt bổ sung: 10 - 50 triệu đồng; cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề 01 - 05 năm. *(3) Tội Tội lợi dụng các quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân (Điều 331 Bộ luật Hình sự):*

(1) Trường hợp cá nhân có hành vi vi phạm như của tổ chức thì mức phạt tiền bằng 1/2 mức phạt tiền đối với tổ chức.

2.	Cung cấp, chia sẻ **thông tin bịa đặt**, gây hoang mang trong Nhân dân, kích động bạo lực, tội ác, tệ nạn xã hội, đánh bạc hoặc phục vụ đánh bạc.	**10 - 20 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin.	Điểm d khoản 1 Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	1. Người nào lợi dụng các quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do tín ngưỡng, tôn giáo, tự do hội họp, lập hội và các quyền tự do dân chủ khác xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân, thì bị phạt cảnh cáo, phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 06 tháng - 03 năm. 2. Phạm tội gây ảnh hưởng xấu đến an ninh, trật tự, an toàn xã hội, thì bị phạt tù từ 02 năm đến 07 năm.
3.	Quảng cáo, tuyên truyền, chia sẻ thông tin về hàng hóa, dịch vụ bị cấm (quảng cáo sai sự thật, quảng cáo hàng giả...).	**10 - 20 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin.	Điểm e khoản 1 Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	Có thể bị truy cứu *Tội làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm nhằm chống Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam* (Điều 117, Bộ luật Hình sự): **- Phạt tù: 05 - 12 năm**
4.	Đặt sản phẩm quảng cáo vào **nội dung vi phạm pháp luật (thông tin xuyên tạc, tin giả, tin sai sự thật).**	**15 - 20 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ quảng cáo vi phạm.	Điểm b khoản 13 Điều 4 Nghị định số 129/2021/NĐ-CP bổ sung khoản 2a vào khoản 2 Điều 38 Mục 2 Nghị định số 38/2021/NĐ-CP ngày 29/3/2021 của Chính phủ.	

5.	Cung cấp, chia sẻ hình ảnh bản đồ Việt Nam nhưng **không thể hiện hoặc thể hiện không đúng** chủ quyền quốc gia.	**10 - 20 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin.	Điểm g khoản 1 Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ	
6.	Cung cấp, chia sẻ đường dẫn đến thông tin trên mạng có **nội dung bị cấm**.	**10 - 20 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin.	Điểm h khoản 1 Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	
B	**ĐỐI VỚI TỔ CHỨC, DOANH NGHIỆP CUNG CẤP DỊCH VỤ**				
I	DỊCH VỤ TRANG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ (5 hành vi)				
1.	Cung cấp **không đầy đủ hoặc không chính xác** thông tin về tổ chức trên trang chủ của trang thông tin điện tử (các thông tin liên hệ cần có ở chân trang).	**5 - 10 triệu đồng**		Khoản 1 Điều 99 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	

2.	Cung cấp, chia sẻ đường dẫn đến thông tin trên mạng có **nội dung vi phạm pháp luật.**	**10 - 20 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ đường dẫn đến thông tin sai sự thật hoặc gây nhầm lẫn, thông tin vi phạm pháp luật.	Điểm a khoản 2 Điều 99 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	
3.	Đưa **thông tin sai sự thật, xuyên tạc, vu khống,** xúc phạm uy tín của tổ chức, danh dự và nhân phẩm của cá nhân.	**20 - 30 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ đường dẫn hoặc buộc thu hồi, hoàn trả tên miền.	Điểm a khoản 3 Điều 99 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	Có thể bị truy cứu: *(1) Tội làm nhục người khác (Điều 155 Bộ luật Hình sự):* **- Phạt tù: 03 tháng - 02 năm.** - Hình thức xử phạt bổ sung: **10 - 30 triệu đồng;** cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề **01 năm đến 05 năm.** *(2) Tội vu khống (Điều 156 Bộ luật Hình sự):* **- Phạt tù: 01 - 03 năm.** - Hình thức xử phạt bổ sung: **10 - 50 triệu đồng;** cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề **01 - 05 năm.**

4.	Đăng, phát, sử dụng hình ảnh bản đồ Việt Nam **không thể hiện đầy đủ hoặc thể hiện sai** chủ quyền quốc gia.	**20 - 30 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ đường dẫn hoặc buộc thu hồi, hoàn trả tên miền.	Điểm b khoản 3 Điều 99 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	
5.	**Giả mạo** trang thông tin điện tử của tổ chức, cá nhân khác.	**20 - 30 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ đường dẫn hoặc buộc thu hồi, hoàn trả tên miền	Điểm d khoản 3 Điều 99 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	Tùy vào mục đích có thể bị xử lý theo các tội danh khác nhau. Nếu nhằm mục đích chiếm đoạt tài sản, có thể bị truy cứu *Tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản (Điều 338, Bộ luật Hình sự)* với khung hình phạt thấp nhất là phạt tù từ **06 tháng - 03 năm**, có thể bị phạt tiền từ **10 - 100 triệu đồng**.
II	**DỊCH VỤ MẠNG XÃ HỘI (11 hành vi)**				
1.	Không công khai hoặc công khai **không đầy đủ** thỏa thuận cung cấp và sử dụng dịch vụ mạng xã hội trên trang chủ của mạng xã hội.	**20 - 50 triệu đồng**		Điểm a khoản 1, điểm e khoản 2 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	
2.	Không thông báo cho người sử dụng về quyền, trách nhiệm, rủi ro khi lưu trữ trao đổi, chia sẻ thông tin trên mạng.	**20 - 30 triệu đồng**		Điểm c khoản 1 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	

3.	Không cung cấp thông tin của người sử dụng có liên quan đến hoạt động khủng bố, tội phạm, vi phạm pháp luật theo yêu cầu của cơ quan nhà nước có thẩm quyền.	**30 - 50 triệu đồng**		Điểm b khoản 2 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	Hình thức xử phạt bổ sung: Tước quyền sử dụng Giấy phép **từ 03 - 06 tháng**.
4.	Không cung cấp hoặc cung cấp **không đầy đủ hoặc không chính xác** thông tin tổ chức trên trang chủ của mạng xã hội.	**20 - 50 triệu đồng**		Điểm e khoản 1, điểm g khoản 2 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	
5.	Không thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ việc đăng ký, lưu trữ và quản lý thông tin cá nhân của người thiết lập trang thông tin điện tử cá nhân và người cung cấp thông tin khác trên mạng xã hội theo quy định.	**20 - 30 triệu đồng**		Điểm a khoản 36 Điều 1 Nghị định số 14/2022/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung điểm đ khoản 1 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	

6.	Không thực hiện lưu trữ các thông tin về tài khoản, thời gian đăng nhập, đăng xuất, địa chỉ IP của người sử dụng và nhật ký xử lý thông tin được đăng tải theo quy định.	**30 - 50 triệu đồng**		Điểm d khoản 2 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	- Hình thức xử phạt bổ sung: Tước quyền sử dụng Giấy phép từ 03 - 06 tháng.
7.	Chủ động cung cấp đường dẫn đến trang thông tin điện tử hoặc ứng dụng có nội dung vi phạm pháp luật (thông tin xuyên tạc, tin giả, tin sai sự thật).	**30 - 50 triệu đồng**		Điểm c khoản 36 Điều 1 Nghị định số 14/2022/NĐ-CP bổ sung điểm i vào khoản 2 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	
8.	Chủ động lưu trữ, truyền đưa **thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, vu khống, xuyên tạc**, xúc phạm uy tín của tổ chức và danh dự, nhân phẩm của cá nhân.	**50 - 70 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin hoặc buộc thu hồi tên miền.	Điểm a khoản 3 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	- Hình thức xử phạt bổ sung: + Tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính; + Tước quyền sử dụng Giấy phép **từ 03 - 06 tháng**.

9.	Chủ động lưu trữ, truyền đưa **thông tin bịa đặt, gây hoang mang** trong Nhân dân, kích động bạo lực, tội ác, tệ nạn xã hội, đánh bạc hoặc phục vụ đánh bạc.	**50 - 70 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin hoặc buộc thu hồi tên miền.	Điểm d khoản 3 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	- Hình thức xử phạt bổ sung: + Tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính; + Tước quyền sử dụng Giấy phép **từ 03 - 06 tháng**.
10.	Chủ động đăng, phát, truyền đưa, sử dụng hình ảnh bản đồ Việt Nam **không thể hiện đầy đủ hoặc thể hiện sai** chủ quyền quốc gia.	**50 - 70 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin hoặc buộc thu hồi tên miền.	Điểm e khoản 3 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	- Hình thức xử phạt bổ sung: + Tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính; + Tước quyền sử dụng Giấy phép **từ 03 - 06 tháng**.
11.	Không thực hiện việc ngăn chặn, loại bỏ thông tin vi phạm theo quy định pháp luật.	**50 - 70 triệu đồng**	Buộc gỡ bỏ thông tin hoặc buộc thu hồi tên miền.	Điểm i khoản 3 Điều 100 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ.	- Hình thức xử phạt bổ sung: + Tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính; + Tước quyền sử dụng Giấy phép **từ 03 - 06 tháng**.

Quy trình
tiếp nhận và xử lý tin giả trên không gian mạng

Quy trình tiếp nhận và xử lý "Tin giả"

(1) Cơ quan tiếp nhận phản ánh tin giả:

- Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) thuộc Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (Bộ Thông tin và Truyền thông).

- Sở Thông tin và Truyền thông hoặc Văn phòng UBND các tỉnh, thành đối với tin giả liên quan tới địa phương (có thể lấy thông tin liên hệ qua website của các cơ quan này);

- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, tổ chức đối với tin giả có liên quan đến ngành, lĩnh vực quản lý hoặc liên quan đến chức năng, nhiệm vụ của cơ quan, tổ chức.

(2) Cơ quan công bố tin giả:

Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC), Sở Thông tin và Truyền thông địa phương hoặc cơ quan, tổ chức có trách nhiệm tiếp nhận và xác minh tin giả.

(3) Quy trình tiếp nhận và xử lý tin giả của cơ quan nhà nước có thẩm quyền:

Bước 1: *Tiếp nhận phản ánh tin giả*: Lập đầu mối tiếp nhận tin giả từ cơ quan, tổ chức, cá nhân. Công bố cách thức liên hệ qua: Địa chỉ email, số điện thoại đường dây nóng, trang web hoặc fanpage trên các mạng xã hội.

Đầu mối tiếp nhận của Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC):

Website: https://tingia.gov.vn

Email: online.abei@mic.gov.vn

Điện thoại: 18008108

Bước 2: *Tiến hành phân loại tin giả:*

Tin giả liên quan đến cơ quan, tổ chức, địa phương hoặc chuyên ngành quản lý của cơ quan nào thì được chuyển đến cơ quan đó hoặc Sở TT&TT địa phương để xác minh, xử lý và chủ động công bố kết quả xác minh với cơ quan truyền thông, đồng thời thông báo kết quả về Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) để công bố;

Tin giả thuộc phạm vi quản lý của ngành Thông tin và Truyền thông hoặc thông tin về đời sống xã hội nói chung do Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) xử lý và công bố.

Yêu cầu đối với thông tin phản ánh:

- Thể hiện rõ nội dung phản ánh, đường link, hình ảnh vi phạm;

- Bảo đảm đầy đủ thông tin của cá nhân, tổ chức và các cơ quan hành chính nhà nước ở trung ương, địa phương khi cần liên hệ: họ và tên đối với cá nhân/tên cơ quan, tổ chức phản ánh, số điện thoại, email khi cần liên hệ.

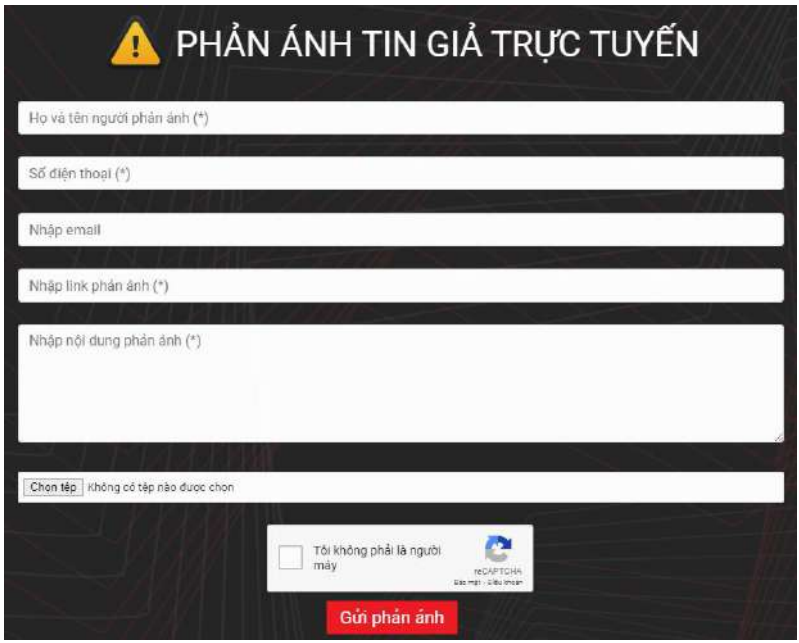

Cổng tiếp nhận phản ánh tin giả trực tuyến của Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam

Bước 3: Cơ quan có thẩm quyền thẩm định, xác minh và công bố tin giả; chuyển cơ quan chức năng xử lý theo quy định.

Những câu hỏi
thường gặp

1. Câu hỏi 1: Thế nào là tin giả trên không gian mạng?

Trả lời: Tin giả trên không gian mạng là những thông tin sai sự thật được cố ý đăng tải, lan truyền nhằm mục đích không chính đáng, gây hiểu lầm cho người đọc, người xem hoặc những thông tin có một phần sự thật nhưng không hoàn toàn chính xác do không được kiểm chứng, xác minh hoặc bị phóng đại, suy diễn, làm thay đổi bản chất của sự việc, thường xuất hiện dưới dạng tin tức và được lan truyền chủ yếu trên mạng xã hội.

2. Câu hỏi 2: Những hành vi nào bị cấm khi sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng?

Trả lời: Tại Điều 7 Luật An toàn thông tin mạng năm 2015, Điều 8 Luật An ninh mạng năm 2018 và Điều 5 Nghị định số 72/2013/NĐ-CP của Chính phủ đã quy định chi tiết về các hành vi bị cấm khi sử dụng không gian mạng để thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật, trong đó có hành vi giả mạo tổ chức, cá nhân và phát tán thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật xâm hại đến quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

3. Câu hỏi 3: Mức xử phạt đối với hành vi đăng tải tin giả, thông tin sai sự thật trên không gian mạng là gì?

Trả lời: Theo Nghị định 15/2020/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin và giao dịch điện tử, đối với hành vi đăng tải, lan truyền, chia sẻ thông tin giả, tin sai sự thật, tin bóp méo sẽ bị phạt từ 10-20 triệu đồng.

4. Câu hỏi 4: Làm thế nào để xác định một thông tin nào đó trên mạng có phải là tin giả, thông tin sai sự thật?

Trả lời: Để nhận biết tin giả trên không gian mạng, cần lưu ý những nội dung sau:

(1) Xem xét nguồn tin, kiểm tra tác giả;

(2) Kiểm tra thông tin, hình ảnh minh họa và đường dẫn liên kết;

(3) Kiểm tra thời gian đăng với thông tin;

(4) Đọc toàn bộ nội dung;

(5) Tham khảo ý kiến chuyên gia hoặc các cơ quan chức năng.

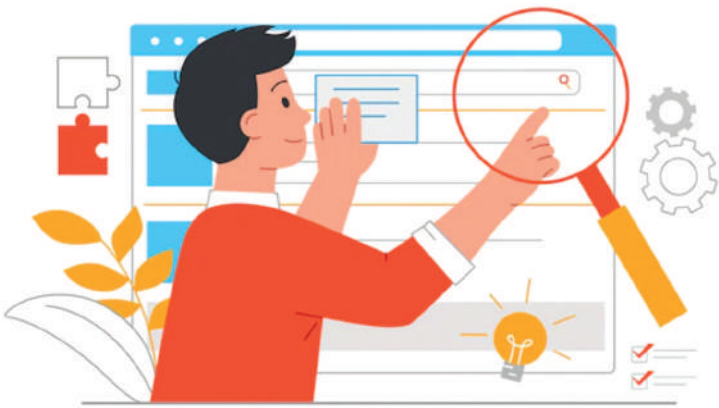

5. Câu hỏi 5: Để thông báo, phản ánh khi phát hiện tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng thì cần thông báo cho ai?

Trả lời:

* Cơ quan tiếp nhận phản ánh tin giả:

- Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) thuộc Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (Bộ Thông tin và Truyền thông).

Website: https://tingia.gov.vn

Email: online.abei@mic.gov.vn

Điện thoại: 18008108

- Sở TT&TT hoặc Văn phòng UBND các tỉnh, thành đối với tin giả liên quan tới địa phương (có thể lấy thông tin liên hệ qua website của các cơ quan này).

6. Câu hỏi 6: Cơ quan nào có trách nhiệm công bố tin giả?

Trả lời: Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) thuộc Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (Bộ Thông tin và Truyền thông) có trách nhiệm công bố tin giả tại địa chỉ: https://tingia.gov.vn.

7. Câu hỏi 7: Cách xử lý khi phát hiện tài khoản trên mạng xã hội bị giả mạo là gì?

Trả lời: Khi phát hiện tài khoản trên mạng xã hội bị giả mạo, người dùng cần thông báo tới đơn vị cung cấp dịch vụ và cơ quan chức năng có thẩm quyền (Bộ Thông tin và Truyền thông, Cơ quan công an). Hiện nay, các nền tảng cung cấp dịch vụ mạng xã hội lớn tại Việt Nam là Facebook, YouTube, TikTok đều có tính năng báo cáo khi phát hiện tài khoản bị giả mạo.

8. Câu hỏi 8: Mức phạt trong trường hợp đưa thông tin xuyên tạc, vu khống, bôi nhọ trên mạng là gì?

Trả lời: Theo quy định tại Điều 101 Nghị định số 15/2020/NĐ-CP của Chính phủ, hành vi đăng tải thông tin xuyên tạc, vu khống, bôi nhọ người khác trên mạng có thể bị phạt vi phạm hành chính lên tới 20.000.000 đồng nếu hành vi gây ra bởi tổ chức, nếu là cá nhân gây ra hành vi đó có thể bị phạt lên tới 10.000.000 đồng, tùy theo mức độ nghiêm trọng. Nếu có hành vi vu khống, xúc phạm người khác một cách nghiêm trọng thì người vi phạm có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự.

9. Câu hỏi 9: Trường hợp tài khoản mạng xã hội của cá nhân/tổ chức bị mất quyền kiểm soát, chủ tài khoản có phải chịu trách nhiệm trước pháp luật nếu tài khoản bị sử dụng để đăng tải, chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật hoặc thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật khác không?

Trả lời: Trường hợp tài khoản của cá nhân/tổ chức bị mất quyền kiểm soát, thì chủ tài khoản đó phải thông báo tới đơn vị cung cấp dịch vụ mạng xã hội và cơ quan chức năng có thẩm quyền (Bộ Thông tin và Truyền thông, Cơ quan công an). Trong thời gian tài khoản cá nhân/tổ chức bị mất quyền kiểm soát, chủ sở hữu/quản lý tài khoản đó không phải chịu trách nhiệm về việc sử dụng tài khoản để đăng tải, chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật nếu có đầy đủ bằng chứng chứng minh về việc bị mất quyền kiểm soát.

10. Câu hỏi 10: Nếu cá nhân phát hiện tin giả, thông tin sai sự thật trên không gian mạng nhưng không thông báo, tố giác thì có bị truy cứu trách nhiệm pháp lý không?

Trả lời: Theo quy định của pháp luật hiện hành thì không bị truy cứu trách nhiệm pháp lý. Tuy nhiên, khuyến khích người sử dụng kịp thời thông báo, tố giác tin giả, thông tin sai sự thật để tránh hậu quả đáng tiếc xảy ra đối với xã hội.

11. Câu hỏi 11: Chủ tài khoản nếu vô tình chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật thì có phải chịu trách nhiệm trước pháp luật hay không?

Trả lời: Hành vi chia sẻ thông tin sai sự thật trên mạng là một trong những hành vi bị nghiêm cấm, được quy định cụ thể trong Luật An toàn thông tin mạng năm 2015, Luật An ninh mạng và Nghị định số 72/2013/NĐ-CP của Chính phủ. Người có hành vi chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật trên mạng sẽ bị xử phạt hành chính từ 5 triệu đến 10 triệu đồng, tùy theo mức độ vi phạm. Người sử dụng cần có trách nhiệm đảm bảo những thông tin bản thân đăng tải, chia sẻ trên mạng là những thông tin đúng sự thật, tránh chỉ vì chưa tìm hiểu kĩ mà tiếp tay cho hành vi lan truyền tin giả trên mạng.

12. Câu hỏi 12: Cách khắc phục khi phát hiện bản thân đang chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật trên mạng là gì?

Trả lời: Khi phát hiện bản thân đang chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật trên mạng, cần phải nhanh chóng gỡ bỏ thông tin đó, đồng thời đăng tải thông tin đính chính, tránh để những người đã đọc, xem được nội dung đó hiểu nhầm và tiếp tục lan truyền, chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật.

13. Câu hỏi 13: Những tiêu chí, yêu cầu đối với thông tin phản ánh về tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng?

Trả lời: Yêu cầu đối với thông tin phản ánh về tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng như sau:

(1) Thể hiện rõ nội dung phản ánh, đường link, hình ảnh vi phạm;

(2) Gửi kèm thông tin của cá nhân, tổ chức phản ánh tin giả để cơ quan chức năng liên hệ khi cần: họ và tên đối với cá nhân/tên cơ quan, tổ chức phản ánh; số điện thoại; email liên hệ.

14. Câu hỏi 14: Mức xử phạt với hành vi đặt sản phẩm quảng cáo vào nội dung vi phạm pháp luật trên mạng (ví dụ: Đặt quảng cáo vào nội dung xuyên tạc, sai sự thật) là gì?

Trả lời: Theo quy định tại Nghị định số 129/2021/NĐ-CP ngày 30/12/2021 của Chính phủ, đối với hành vi đặt sản phẩm quảng cáo vào nội dung vi phạm pháp luật (quy định tại khoản 1 Điều 8 Luật An ninh mạng, Điều 28 Luật Sở hữu trí tuệ) sẽ bị phạt tiền từ 15.000.000 đồng đến 20.000.000 đồng và buộc tháo gỡ quảng cáo.

15. Câu hỏi 15: Đối tượng nào cần tuân thủ các quy tắc ứng xử trên mạng xã hội?

Trả lời: Căn cứ Khoản 2 Điều 2 Bộ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội ban hành kèm theo Quyết định số 874/QĐ-BTTTT ngày 16/7/2021 của Bộ Thông tin và Truyền thông, đối tượng áp dụng của bộ quy tắc gồm có:

(1) Cơ quan nhà nước, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong cơ quan nhà nước sử dụng mạng xã hội;

(2) Tổ chức, cá nhân khác sử dụng mạng xã hội;

(3) Nhà cung cấp dịch vụ mạng xã hội tại Việt Nam.

16. Câu hỏi 16: Nguyên tắc bồi thường thiệt hại khi bị xuyên tạc, vu khống, xúc phạm danh dự, nhân phẩm trên mạng xã hội như thế nào?

Trả lời: Hành vi chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật trên mạng, gây ảnh hưởng đến danh dự, uy tín và nhân phẩm của tổ chức, cá nhân là một trong những hành vi bị nghiêm cấm, được quy định cụ thể trong Luật An toàn thông tin mạng năm 2015, Luật An ninh mạng và Nghị định số 72/2013/NĐ-CP của Chính phủ. Người bị xuyên tạc, vu khống, xúc phạm danh dự, nhân phẩm trên mạng xã hội có quyền yêu cầu bồi thường và việc bồi thường sẽ tuân thủ theo Điều 585 của Bộ luật Dân sự 2015.

17. Câu hỏi 17: Những quy định cần tìm hiểu liên quan đến hoạt động sử dụng thông tin trên mạng?

Trả lời: Một số quy định cần biết khi sử dụng thông tin trên mạng:

(1) Quy định về các hành vi bị cấm khi sử dụng không gian mạng: Điều 7 Luật An toàn thông tin mạng năm 2015 và Điều 8 Luật An ninh mạng năm 2018, Điều 5 Nghị định số 72/2013/NĐ-CP của Chính phủ;

(2) Bộ Quy tắc ứng xử trên mạng xã hội;

(3) Tiêu chuẩn cộng đồng của các nền tảng cung cấp dịch vụ mạng xã hội.

Phụ lục 1
CÁC BỘ QUY TẮC ỨNG XỬ TRÊN MẠNG XÃ HỘI

I. BỘ QUY TẮC ỨNG XỬ TRÊN MẠNG XÃ HỘI DO BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG BAN HÀNH

Quy tắc ứng xử chung trên mạng xã hội (nguồn: TTXVN)

08 quy tắc ứng xử cho tổ chức, cá nhân (Điều 4).

1. Tìm hiểu và tuân thủ các điều khoản hướng dẫn sử dụng trước khi tham gia mạng xã hội.
2. Sử dụng họ, tên thật cá nhân, tên hiệu thật của tổ chức, cơ quan khi tham gia, sử dụng mạng xã hội.
3. Có trách nhiệm bảo mật tài khoản mạng xã hội, thông báo ngay tới các cơ quan chức năng, nhà cung cấp dịch vụ khi tài khoản bị mất quyền kiểm soát, bị giả mạo, lợi dụng.
4. Chia sẻ những thông tin có nguồn chính thống, đáng tin cậy.
5. Ứng xử phù hợp với những giá trị đạo đức, văn hóa, truyền thống của dân tộc Việt Nam.
6. Không đăng tải những nội dung vi phạm pháp luật.
7. Lan tỏa, chia sẻ những thông tin tích cực, hình ảnh tốt đẹp về đất nước, con người, văn hóa Việt Nam.
8. Vận động người thân trong gia đình, bạn bè, những người xung quanh tham gia giáo dục, bảo vệ trẻ em, trẻ vị thành niên sử dụng mạng xã hội một cách an toàn, lành mạnh.

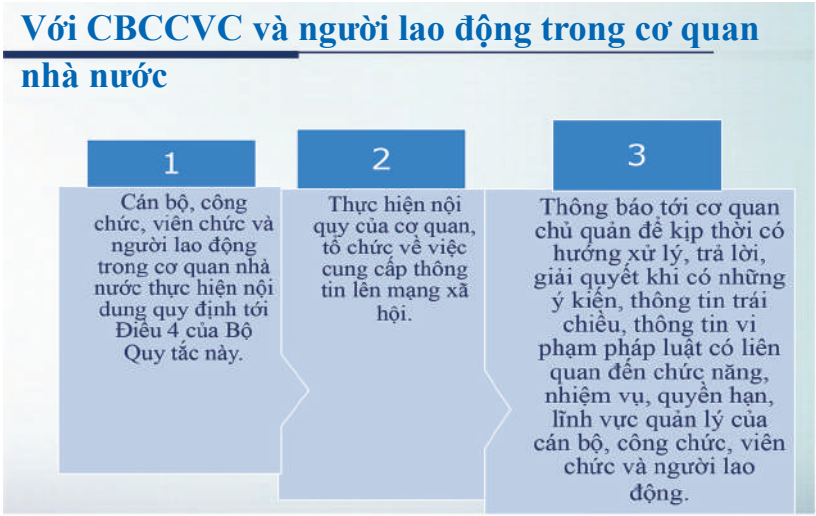

Điều 5. Quy tắc ứng xử cho cán bộ, công chức, viên chức và người lao động trong cơ quan nhà nước

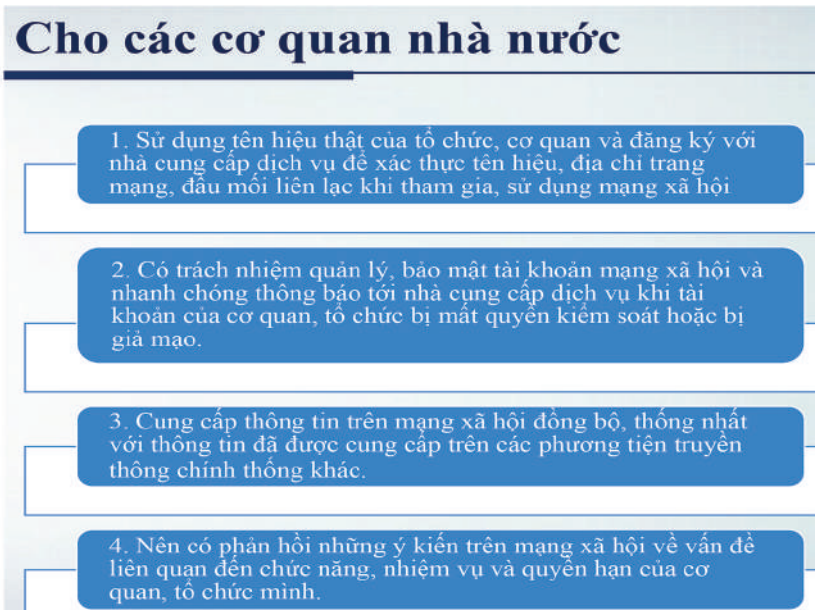

Điều 6. Quy tắc ứng xử cho các cơ quan nhà nước

II. QUY TẮC SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI CỦA NGƯỜI LÀM BÁO VIỆT NAM DO HỘI NHÀ BÁO VIỆT NAM BAN HÀNH

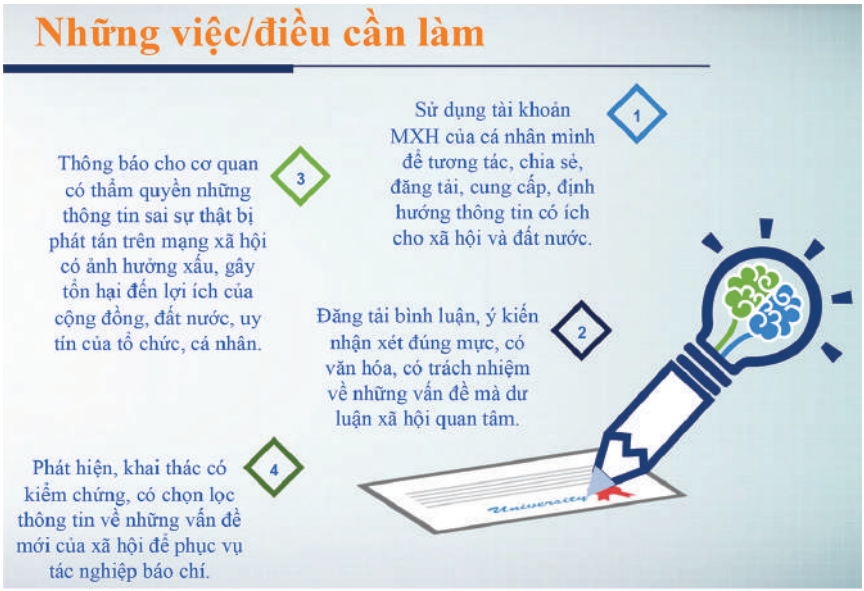

Điều 5. Quy tắc ứng xử cho cán bộ, công chức, viên chức và người lao động trong cơ quan nhà nước

Những việc/điều người làm báo Việt Nam không được làm:

1. Vi phạm các quy định về quản lý, cung cấp, sử dụng thông tin trên mạng; các quy định về bảo mật dữ liệu, tài liệu; quy định về bảo vệ bí mật thông tin riêng, thông tin cá nhân của công dân và các quy định khác của pháp luật.

2. Đăng tải, gỡ bài viết, hình ảnh, âm thanh trên mạng xã hội vì mục đích tống tiền hoặc các mục đích không trong sáng khác.

3. Đăng tải các tin, bài, hình ảnh, âm thanh trên mạng xã hội, đưa ra các bình luận, chia sẻ quan điểm cá nhân hoặc trích đăng lại các

bài phát biểu, ý kiến trái với đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; trái với nội dung, quan điểm của tác phẩm báo chí mà bản thân người làm báo đó đã viết và đăng tải, trái với quan điểm của cơ quan báo chí nơi mình công tác.

4. Bình luận, nhận xét, chia sẻ các thông tin có mục đích kích động, lôi kéo người khác phản ứng tiêu cực về các vấn đề chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng, đối ngoại… có yếu tố phức tạp, nhạy cảm đang cần tạo cách nhìn, thái độ tích cực mang tính xây dựng của cộng đồng và sự đồng thuận xã hội.

5. Sao chép, chia sẻ, phát tán tin, bài, tác phẩm, âm thanh, hình ảnh có được bằng những cách thức không hợp pháp, vi phạm bản quyền.

6. Thông tin vụ việc chưa được kiểm chứng, gây hoang mang trong nhân dân, gây thiệt hại cho các hoạt động kinh tế - xã hội, gây khó khăn cho hoạt động của cơ quan Nhà nước hoặc người thi hành công vụ; gây tổn hại về thể chất, danh dự, nhân phẩm của công dân; tuyên truyền, kích động bạo lực, cổ súy lối sống đồi trụy, hủ tục mê tín dị đoan, các hành vi tiêu cực, phân biệt đối xử về giới, vùng miền, dân tộc, chủng tộc.

III. QUY TẮC ỨNG XỬ CỦA NGƯỜI HOẠT ĐỘNG TRONG LĨNH VỰC NGHỆ THUẬT DO BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH BAN HÀNH

Quy tắc ứng xử trên báo chí, truyền thông và không gian mạng

1. Cá nhân sử dụng tài khoản mạng xã hội để tương tác, chia sẻ, đăng tải, cung cấp thông tin chính xác, tin cậy, có lợi ích cho xã hội và đất nước; bình luận, nhận xét đúng mực, có văn hóa, có trách nhiệm về những vấn đề mà dư luận xã hội quan tâm; trung thực trong phát ngôn, bày tỏ và chia sẻ quan điểm đúng đắn, khách quan.

2. Không sử dụng từ ngữ gây mâu thuẫn, xung đột, phân biệt vùng, miền, giới tính, tính ngưỡng, tôn giáo; không sử dụng ngôn ngữ, hình ảnh phản cảm, trái thuần phong mỹ tục.

3. Không lôi kéo, xúi giục, kích động, tạo phe nhóm gây chia rẽ, mất đoàn kết, xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của các cơ quan, tổ chức, cá nhân; gây phương hại đến an ninh, trật tự, lợi ích quốc gia, dân tộc.

4. Không đăng tải, chia sẻ và lan truyền các nội dung vi phạm pháp luật, thông tin sai sự thật, vi phạm bản quyền, thông tin chưa được kiểm chứng, xúc phạm danh dự, nhân phẩm cá nhân và ảnh hưởng tiêu cực, xâm phạm đến quyền, lợi ích hợp pháp của các tổ chức, cá nhân.

Phụ lục 2
QUY ĐỊNH VỀ TIN GIẢ TRONG TIÊU CHUẨN CỘNG ĐỒNG TRÊN MỘT SỐ MẠNG XÃ HỘI XUYÊN BIÊN GIỚI

I. FACEBOOK

1. Tiêu chuẩn cộng đồng của Facebook quy định người dùng không được phép đăng tải những nội dung được đánh giá là thông tin sai lệch (tin giả), tin đồn không có căn cứ, bao gồm:

(1) Tin giả hoặc tin đồn không có căn cứ đã được cơ quan chuyên môn/cơ quan chức năng có thẩm quyền xác định *có khả năng/nguy cơ trực tiếp gây tổn hại về thể chất hoặc dẫn đến hành vi bạo lực*.

(2) Tin giả gây hại cho sức khỏe: tin giả ảnh hưởng công tác phòng chống dịch bệnh, đặc biệt trong thời điểm cao điểm về dịch bệnh (ví dụ tin giả về vacxin khiến người dân từ chối tiêm vacxin; quảng bá hoặc phổ biến các phương pháp chữa bệnh chưa được các cơ sở y tế, cơ sở nghiên cứu khoa học kiểm chứng có hại cho sức khỏe).

(3) Tin giả gây tác động, ảnh hưởng đến kết quả bỏ phiếu hoặc điều tra dân số.

(4) Nội dung tin bài, video bị chỉnh sửa để làm sai lệch nội dung gốc;

2. Hướng dẫn người sử dụng báo vi phạm với Facebook

(1) Tại bài viết bạn muốn báo cáo vi phạm, nhấn vào ký hiệu "..." ở góc trên cùng bên phải bài viết.

(2) Màn hình sẽ hiển thị bảng các vấn đề báo cáo để bạn lựa chọn nội dung vi phạm của bài viết.

(3) Sau khi lựa chọn xong vấn đề, nội dung vi phạm, ấn "Gửi" để hoàn thành báo vi phạm.

Ví dụ: Tại bài viết đăng tải thông tin "Giá xăng dầu tăng lên đến 100.000 đồng/lít", chọn "..." => Chọn vấn đề báo cáo "Thông tin sai sự thật" => Chọn loại thông tin sai sự thật về nội dung "Vấn đề xã hội" => Ấn Gửi.

Chính sách và báo cáo › Báo cáo lạm dụng

Làm cách nào để báo cáo trang cá nhân hoặc Trang Facebook mạo danh tôi hoặc người khác?

Trợ giúp trên máy tính ▾ | Sao chép liên kết

Trang cá nhân và Trang mạo danh người khác vi phạm Tiêu chuẩn cộng đồng và không được phép tồn tại trên Facebook.

Nếu thấy trang cá nhân hoặc trang mạo danh bạn, người nào bạn biết hoặc người của công chúng (ví dụ: người nổi tiếng, chính trị gia), vui lòng cho chúng tôi biết. Bạn vẫn có thể báo cáo cho chúng tôi những trang cá nhân hoặc trang có khả năng mạo danh ngay cả khi bạn không có tài khoản Facebook.

Cách báo cáo trang cá nhân hoặc Trang

Nếu bạn có tài khoản Facebook và muốn báo cáo trang cá nhân hoặc Trang:

1. Đi đến trang cá nhân hoặc Trang mạo danh đó.
   - Nếu không tìm thấy, hãy tìm kiếm tên dùng trên trang cá nhân/Trang đó hoặc nhờ bạn bè gửi cho bạn liên kết đến trang đó.
2. Nhấp vào ··· bên dưới ảnh bìa.
3. Nếu bạn báo cáo Trang, hãy chọn **Tìm hỗ trợ hoặc báo cáo Trang**. Nếu bạn báo cáo trang cá nhân, hãy chọn **Tìm hỗ trợ hoặc báo cáo trang cá nhân**.
4. Làm theo hướng dẫn trên màn hình để gửi báo cáo về vấn đề mạo danh.

Liên hệ với chúng tôi

Bạn cũng có thể báo cáo trang cá nhân hoặc trang mạo danh bằng cách điền vào mẫu.

Bạn cũng có thể báo cáo trang cá nhân hoặc trang mạo danh trong Messenger. Tìm hiểu cách thực hiện trong Trung tâm trợ giúp của Messenger.

Hướng dẫn báo cáo khi người dùng bị mạo danh trên Facebook

II. YOUTUBE

1. Chính sách về thông tin sai lệch (tin giả) của YouTube quy định người dùng không được phép đăng nội dung nếu có các yếu tố sau:

(1) Quảng bá hoặc phổ biến các phương pháp chữa bệnh chưa được các cơ sở y tế, cơ sở nghiên cứu khoa học kiểm chứng có hại cho sức khỏe.

(2) Tin giả gây tác động, ảnh hưởng đến kết quả bỏ phiếu hoặc điều tra dân số.

(3) Nội dung tin, bài, video, hình ảnh, chú thích bị chỉnh sửa nội dung hoặc bị dịch sai so với nguyên bản, hoặc chú thích sai bối cảnh, thời gian xảy ra, ẩn chứa nguy cơ gây tổn hại nghiêm trọng.

2. Hướng dẫn người dùng báo vi phạm đến YouTube

Người dùng báo cáo video vi phạm

(1) Mở ứng dụng YouTube, chuyển đến video mà bạn muốn báo cáo.

(2) Chuyển đến phần Cài đặt, Báo vi phạm.

(3) Chọn lý do muốn báo cáo video đó. Ví dụ: Thông tin sai lệch.

(4) Cung cấp mốc thời gian cụ thể có xuất hiện vi phạm trong video và chi tiết bổ sung về thông tin bạn cho rằng có vi phạm đó để hoàn thành báo vi phạm. Sau khi chọn lý do, bạn sẽ thấy một thông báo xác nhận.

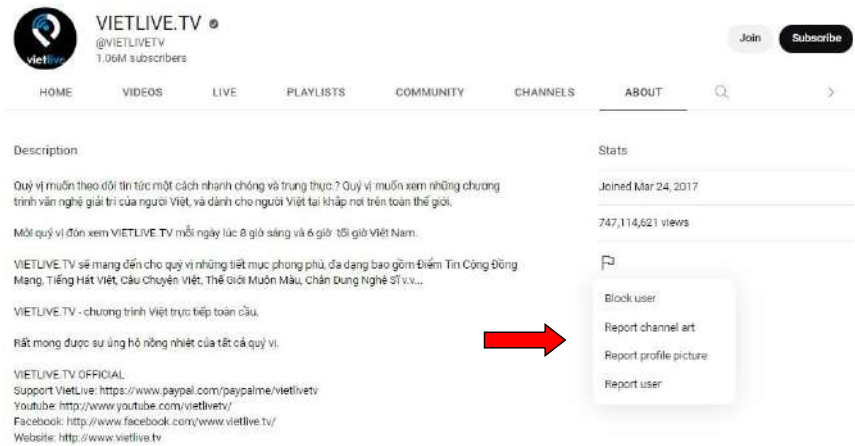

Người dùng báo cáo kênh vi phạm

III. TIKTOK

1. Tiêu chuẩn cộng đồng của TikTok không cho phép đăng tải những nội dung có thể huỷ hoại tính toàn diện và chân thực của người dùng trên nền tảng, cụ thể:

(1) Spam và thúc đẩy tương tác giả tạo, nhằm mục đích tác động hoặc định hướng dư luận gây hiểu lầm về sự việc, cá nhân, tổ chức.

(2) Tin giả gây hiểu lầm tai hại có thể dẫn đến: kích động sự thù hận hoặc định kiến; các tình huống khẩn cấp có thể gây ra hoảng loạn; làm ảnh hưởng đến sức khỏe, làm sai lệch kết quả bầu cử, bỏ phiếu hoặc điều tra trong cộng đồng dân cư; phủ nhận một sự kiện bạo lực hoặc bi thảm đã xảy ra.

(3) Nội dung tin, bài, video, hình ảnh, chú thích bị chỉnh sửa nội dung hoặc bị dịch sai so với nguyên bản, hoặc chú thích sai bối cảnh, thời gian xảy ra của các sự kiện và gây thiệt hại đáng kể cho những người có liên quan.

2. Hướng dẫn người dùng báo vi phạm đến TikTok

Cách 1:

1. Đi đến video mà bạn cần báo cáo.
2. Nhấn và giữ video.
3. Chọn Báo cáo và làm theo hướng dẫn được cung cấp.

Cách 2: Sử dụng biểu mẫu trực tuyến của TikTok

Thông tin liên hệ

Địa chỉ email *

TikTok ID (Tùy chọn)

Có thể tìm thấy tên người dùng trên hồ sơ TikTok của tài khoản.

Chủ đề *

Chọn một tùy chọn

Chúng tôi có thể giúp gì? *

Tập tin đính kèm (Tùy chọn)

Bạn có thể tải lên tối đa 10 ảnh chụp màn hình để chia sẻ các chi tiết liên quan đến ý kiến phản hồi của mình.

Các loại tập tin sau đây được hỗ trợ: 7Z, BMP, GIF, GZ, JPEG, JPG, PNG, TIF, TIFF, RAR, TAR, ZIP

Tải lên

Tuyên bố

Xác nhận rằng nội dung trình bày là thật trước khi gửi *

- Với toàn bộ khả năng và hiểu biết của mình, tôi đảm bảo rằng tất cả thông tin được tiết lộ bên trên là đúng và chính xác.
- Khi gửi, tôi thừa nhận rằng TikTok sẽ xử lý dữ liệu của tôi theo Chính sách quyền riêng tư của TikTok.

Gửi

Biểu mẫu trực tuyến để báo cáo vi phạm của TikTok

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017 – Số 01/VBHN-VPQH ngày 10/07/2017 của Văn phòng Quốc hội;

2. Luật An ninh mạng năm 2018 - Luật số 24/2018/QH14 ngày 12/6/2018 của Quốc hội;

3. Luật Quảng cáo năm 2012 - Luật số 16/2012/QH13 ngày 21/6/2012 của Quốc hội;

4. Nghị định số 72/2013/NĐ-CP ngày 15/7/2013 của Chính phủ về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng;

5. Nghị định số 70/2021/NĐ-CP ngày 20/7/2021 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung Nghị định số 181/2013/NĐ-CP của Chính phủ hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Quảng cáo;

6. Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin và giao dịch điện tử;

7. Nghị định số 14/2022/NĐ-CP ngày 27/01/2022 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 15/2020/NĐ-CP ngày 03/02/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin và giao dịch điện tử và Nghị định số 119/2020/NĐ-CP ngày 07/10/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động báo chí, hoạt động xuất bản;

8. Nghị định số 129/2021/NĐ-CP ngày 30/12/2021 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực du lịch; thể thao; quyền tác giả; quyền liên quan; văn hóa và quảng cáo;

9. Nghị định số 38/2021/NĐ-CP ngày 29/3/2021 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo;

10. UNESCO (Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên Hiệp Quốc), (2018), *Sổ tay Giáo dục và Đào tạo Báo chí: Báo chí, "Tin giả" & Tin xuyên tạc (tên gốc: Journalism, 'Fake News' and Disinformation: A Handbook for Journalism Education and Training);*

11. CFC Việt Nam (Nhà xuất bản Thanh niên), (2022), *Cẩm nang Công dân số văn minh*;

12. Luật phòng, chống tin giả (Anti-Fake News Act) năm 2018 của Malaysia;

13. Liên minh châu Âu, (2019), *Báo cáo về tin xuyên tạc và tin giả - Disinformation and Fake news final report;*

14. Bộ Quy tắc ứng xử trên mạng xã hội, ban hành kèm theo Quyết định số 874/QĐ-BTTTT ngày 17/6/2021 của Bộ Thông tin và Truyền thông;

15. Quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam, ban hành kèm theo Quyết định số 1131/QĐ-HNBVN ngày 24/12/2018 của Ban Thường vụ Hội Nhà báo Việt Nam;

16. Quy tắc ứng xử của người hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật, ban hành kèm theo Quyết định số 3196/QĐ-BVHTTDL ngày 13/12/2021 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

17. Tiêu chuẩn cộng đồng của các mạng xã hội xuyên biên giới, bao gồm: Facebook, YouTube, TikTok;

18. Thông tấn xã Việt Nam (2021), *Xử lý nghiêm các đối tượng thông tin giả về dịch Covid-19*. Truy cập tại: https://ncov.vnanet.vn/tin-tuc/xu-ly-nghiem-cac-doi-tuong-thong-tin-gia-ve-dich-covid-19/9aa1a98f-c453-4c3d-bdee-4f080947277e;

19. Thảo Nguyên (Brands Vietnam), (2022), *Data Station #25 – Digital 2022: Số người dùng Việt quan ngại về an toàn dữ liệu giảm gần 1 nửa so với năm 2020*;

Truy cập tại: https://www.brandsvietnam.com/congdong/topic/323902-Data-Station-25-Digital-2022-So-nguoi-dung-Viet-quan-ngai-ve-an-toan-du-lieu-giam-gan-1-nua-so-voi-nam-2020;

20. Nguyễn Vinh (ST), (2020), *Tin giả và tác động của nó đến người dùng mạng xã hội ở Việt Nam*. Truy cập tại: http://hoinhabaoyenbai.org.vn/Ban-doc-quan-tam/TIN-GIA-VA-TAC-DONG-CUA-NO-DEN-NGUOI-DUNG-MANG-XA-HOI-O-VIET-NAM;

21. Hoàng Lê Khánh Linh (2021), *Khái niệm tin giả? Hành vi tung tin giả sẽ bị xử phạt như thế nào?* Truy cập tại: https://luatminhkhue.vn/khai-niem-tin-gia-hanh-vi-tung-tin-gia-se-bi-xu-phat-nhu-the-nao.aspx;

22. Trang thông tin điện tử Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử, (2018), *Ảnh hưởng của tin giả lớn thế nào?* Truy cập tại: https://abei.gov.vn/vn/anh-huong-cua-tin-gia-lon-the-nao-/106984;

23. Tạp chí Tia Sáng (2020), *Dịch bệnh trầm trọng thêm vì tin giả*. Truy cập tại: https://tiasang.com.vn/khoa-hoc-cong-nghe/dich-benh-tram-trong-them-vi-tin-gia-23025/;

24. Internet.

CẨM NANG PHÒNG CHỐNG TIN GIẢ, TIN SAI SỰ THẬT TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

Chịu trách nhiệm xuất bản, nội dung

Giám đốc - Tổng Biên tập: **Trần Chí Đạt**

Chịu trách nhiệm bản thảo

Phó Giám đốc - Phó Tổng Biên tập: **Ngô Thị Mỹ Hạnh**

Biên tập:	Nguyễn Long Biên - Trương Minh Đức
Trình bày sách:	Nguyễn Văn Hùng
Sửa bản in:	Trương Minh Đức
Thiết kế bìa:	Trần Thị Hồng Minh

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

www.nxbthongtintruyenthong.vn; book365.vn, ebook365.vn

Trụ sở: Tầng 6, Tòa nhà Cục Tần số vô tuyến điện - 115 Trần Duy Hưng, quận Cầu Giấy, TP. Hà Nội

ĐT Biên tập: 024.35772143/41 ĐT Phát hành: 024.35772138/40

E-mail: nxb.tttt@mic.gov.vn Fax: 024.35579858

Chi nhánh TP. Hồ Chí Minh:

211 đường Nguyễn Gia Trí, P25, quận Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh

Điện thoại: 028.35127750 Fax: 028.35127751

Chi nhánh tại miền Trung - Tây Nguyên:

Số 42 Trần Quốc Toản, Quận Hải Châu, TP. Đà Nẵng

Số 46 Y Jút, Phường Thống Nhất, TP. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk

Điện thoại: 0236.3897467/0262.3808088 Fax: 0236.3843359

In 500 cuốn, khổ 14,5 x 20,5 cm tại Công ty TNHH In Thương mại và Dịch vụ Nguyễn Lâm
Địa chỉ nơi in: 352 Giải Phóng, Thanh Xuân, Hà Nội
Số xác nhận đăng ký xuất bản: 4580-2022/CXBIPH/2-148/TTTT
Số quyết định xuất bản: 545/QĐ-NXBTTTT ngày 21 tháng 12 năm 2022
In xong và nộp lưu chiểu quý IV năm 2022 Mã ISBN: 978-604-80-7475-3